

RANTA-KARTANO

LAHDEN KARTANON KAUPUNGINOSAN YDINALUEEN
YLEINEN KAUPUNKIRAKENTEELLINEN IDEAKILPAILU

01 08 – 01 11 2005

PALKINTOLAUTAKUNNAN ARVOSTELUPÖYTÄKIRJA
22 02 2006

LAHDEN KAUPUNKI SUOMEN ARKKITEHTILIITTO

SISÄLLYSLUETTELO

1. KILPAILUTEHTÄVÄN KUVAUS	5
2. KILPAILUN YLEISARVOSTELU	8
3. EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU	16
4. KILPAILUN RATKAISU	26
5. JATKOSUUNNITTELUSUOSITUS	27
6. PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS	28

LIITTEET:

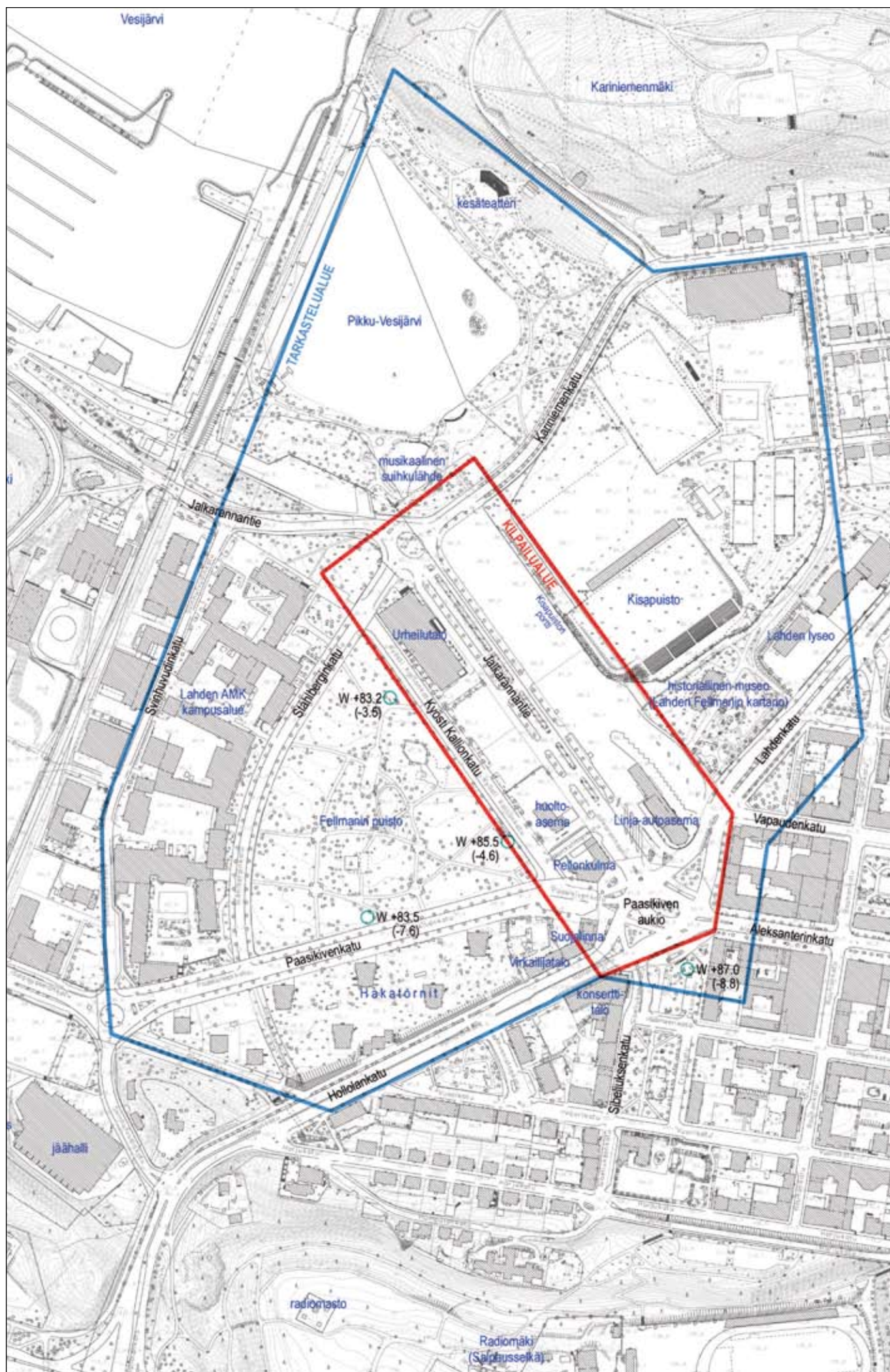
Palkintoluokan ehdotusten pienennökset / A4

Yllä linja-autoaseman eleettömän tyylikäs kellotorni (Kaarlo Könönen, 1938).

Viereinen sivu: ortoilmakuva kilpailualueelta vuodelta 2005.

Kartat:	Lahden kaupunki / Maankäyttö
Ortoilmakuva:	Lahden kaupunki / Maankäyttö 2005
Viistoilmakuvat:	Suomen Ilmakuva Oy 2004, Lentokuva Vallas Oy 2001
Valokuvat 2005:	Lahden kaupunki / Maankäyttö / Johanna Palomäki
Piirroksat:	Lahden kaupunki / Maankäyttö / Anne-Maj Rope 1998
Julkaisija:	Lahden kaupunki / Tekninen ja ympäristötoimiala
Taitto:	Lahden kaupunki / Maankäyttö / Johanna Palomäki

1. KILPAILUTEHTÄVÄN KUVAUS

KILPAILUN JÄRJESTÄJÄ, LUONNE JA TARKOITUS

Lahden kaupunki on järjestänyt yleisen kaupunkirakenteellisen ideakilpailun Lahden Kartanon (2.) kaupunginosan ydinalueen, Ranta-Kartanon, suunnittelusta. Kartanon kaupunginosa sijaitsee Fellmanin kartanon entisillä mailla Vesijärven rannalla. Fellmanin kartanon päärakennuksessa on nykyisin Lahden historiallinen museo. Ranta-Kartanon kilpailualueen sijainti Lahden ydinkeskustan ja Vesijärven välissä, harju- ja järvimaiseman solmukohdassa tekee alueesta toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti tärkeän. Huoltoasemien poistumisesta, matkakeskussuunnitelmista, Vesijärven ranta-alueen kehityksestä, keskustavision toteuttamisesta ja muista kaupunkirakenteen muutoksista johtuen Kartanon kaupunginosan keskeisen alueen käyttöön kohdistuu tulevaisuudessa erilaisia odotuksia, joiden toteuttamiselle alueen sijainti antaa ainutlaatuiset mahdollisuudet.

Yleisen ideakilpailun toteuttamiseen päädyttiin, koska alueen toimivan ja kauaskantoisen kehittämisen pohjaksi haluttiin näkemyksiä mahdollisimman laajasti. Ideakilpailu toteutettiin kaavarunkoehdotusvaiheessa. Kaavarunko on epävirallinen suunnittelutaso, jolla tarkennetaan yleiskaavaa asemakaavoituksen avuksi. Kilpailun toivottiin tuottavan uusia ideoita kaavarunkotyön jatkamiseksi.

Kilpailu on ollut avoin kaikille Suomen sekä muiden Euroopan Unioniin ja sen hankintalainsäädännön piiriin kuuluvien maiden kansalaisille voimassa olevien lakien ja sopimusten mukaisesti. Osallistujilta on edellytetty oikeutta harjoittaa arkkitehdin ammattia omassa maassaan.

Kartanon kaupunginosa on saanut nimensä Lahden Fellmanin kartanon mukaan. Kartanon päärakennuksessa on nykyisin Lahden historiallinen museo (yllä ja viistoilmakuvassa vasemmalla). Viistoilmakuvassa näkyy edustalla kisapuisto ja oikealla Fellmanin puisto, jotka ovat Fellmanin kartanon entisiä maita.

Viistoilmakuva pohjoisesta (Suomen Ilmakuva Oy 2004).

1. Linja-autoasema (K. Könönen 1938)
2. Pellonkulman talo (U. Ojonen 1952)
3. Konserttitalo (H. & K. Sirén 1952)
4. Hakatornit (Karkulahti & Tuompo 1951)
5. Lahden Fellmanin kartano (historiallinen museo, Hj. Åberg 1897–98)
6. Urheilutalo (U. Ojonen 1956, laajennus 1967)
7. Kaupungintalo (E. Saarinen 1912)
8. Kisapuisto (1950)
9. Paasikiven aukio
10. Radiomäki (Salpausselkä, radiomastot 1928)
11. Fellmanin puisto (1950-luku, entistä Lahden Fellmanin kartanon peltoaluetta)

Viereinen sivu: Kilpailualueen rajaus 1:5000 pohjakartalla. Karttaan on merkitty vihrein renkain pohjaveden korkeustasoja (W) sekä kussakin pisteessä pohjaveden suhteellinen korkeus maanpinnan alapuolella.

PALKINTOLAUTAKUNTA

Palkintolautakuntaan ovat kuuluneet Lahden kaupungin nimeäminä:
Tarmo Pipatti, kaupunginjohtaja, palkintolautakunnan puheenjohtaja
Timo Ahonen, toimialajohtaja, DI, palkintolautakunnan varapuheenjohtaja
Ilkka Simolin, teknisen lautakunnan puheenjohtaja
Jari Hartman, teknisen lautakunnan varapuheenjohtaja
Sari Kurikka, teknisen lautakunnan jäsen
Ulla Vaara, teknisen lautakunnan jäsen
Helena Aaltola, teknisen lautakunnan jäsen
Veli-Pekka Toivonen, maankäytön johtaja, DI
Jorma Vaskelainen, kunnallistekniikan johtaja, DI
Anne Karvinen-Jussilainen, kaupunginarkkitehti, arkkitehti SAFA
Raimo Airamo, yleiskaava-arkkitehti, arkkitehti SAFA, palkintolautakunnan sihteeri.

Suomen arkkitehtiliiton nimeäminä:
Mauri Tommila, arkkitehti, SAFA
Timo Veijonsuo, arkkitehti, SAFA

Palkintolautakunnan ensimmäisenä sihteerinä on toiminut palkintolautakuntaan kuuluva yleiskaava-arkkitehti Raimo Airamo ja toisena sihteerinä kaavoitusarkkitehti Johanna Palomäki. Palkintolautakunnan jäsenistä arkkitehdit ja diplomi-insinöörit ovat Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjen 5 §:n tarkoittamia ammattihenkilöitä.

Palkintolautakunnan nimeämään työjaostoon ovat kuuluneet puheenjohtajana Anne Karvinen-Jussilainen, jäsenenä Raimo Airamo, Mauri Tommila ja Timo Veijonsuo ja sihteerinä Johanna Palomäki.

Palkintolautakunta on kuullut arvostelutyön aikana seuraavia asiantuntijoita:

Jouko Heinonen, museonjohtaja, Lahden kaupunginmuseo
Riitta Niskanen, tutkija, Lahden kaupunginmuseo
Tommi Lanki, liikunta- ja ulkoilutoimenjohtaja, Lahden kaupunki
Juhani Ruotsalainen, liikuntasihtööri, Lahden kaupunki
Pekka Utter, rakennusmestari, Lahden kaupunki
Hannu Neuvonen, kaupunginpuutarhuri, Lahden kaupunki
Matti Hoikkanen, liikenneinsinööri, Lahden kaupunki
Tuula Perälä, maisema-arkkitehti, Lahden kaupunki

Asiantuntijat ja palkintolautakunnan toinen sihteeri eivät ole osallistuneet päätöksentekoon, eikä heillä ole ollut oikeutta osallistua kilpailuun.

Alla: Näkymä kilpailualueen pohjoisosasta kohti ruutukaavakeskustaa. Kilpailualue on entistä järven lahtea ja rantaa. Maasto nousee tasaisen loivasti kohti kaupunkia.

KILPAILUN KULKU

Kilpailuohjelma julkistettiin 1.8.2005, jolloin oli saatavissa myös kilpailuohjelman liitteet. Ohjelman mukaiseen määräaikaan 5.9.2005 mennessä palkintolautakunnalle jätettiin kaksi kysymystä. Lautakunta vastasi kysymyksiin kilpailun internet-sivustolla 22.9.2005 ja Arkkitehtiutisissa, joka ilmestyi 17.10.2005.

Kilpailuaika päättyi 1.11.2005, jolloin Lahden kaupunki täytti 100 vuotta. Kilpailuohjelman mukaisessa järjestyksessä palkintolautakunta sai 51 kilpailuehdotusta. Lisäksi palkintolautakunnalle lähetettiin myöhästyneenä yksi ehdotus.

Ehdotukset numeroitiin saapumisjärjestyksessä ja avauspöytäkirjan mukaan palkintolautakunta oli saanut seuraavat ehdotukset:

NO	NIMIMERKKI	NO	NIMIMERKKI
1	Polku	27	Laine
2	Flow	28	Superlahti
3	Central Park	29	Sunset Boulevard
4	SdG+A4	30	Järvelle
5	Toiselle sadalle	31	Kulttuurin kentät
6	Puistoin lomaan	32	Silta
7	Akseli	33	Circus Maximus
8	Trappen lift	34	Roi du Cica
9	Harjut	35	Vesimusiikkia
10	Vihreä lanka	36	Selän salpaus
11	Selkä	37	Mäkistartti
12	Hakka	38	Punainen matto, sininen järvi
13	Moreenipuisto	39	Olympia
14	Nään järviä Lahtineen	40	Itä-Länsi
15	Art Avenue	41	Vetoketju
16	Playstation	42	Kuulas valkea
17	Symbioni	43	Mestarit lavalla
18	Laituri	44	Hygge
19	K 185	45	Pikku Vesku ja Iso Akseli
20	Fan	46	Värisuora
21	Lake Center	47	Nurmi
22	Board Walk	48	High Park
23	Ukin uni	49	Pro
24	VeeVeeVee	50	Reipas
25	Pääsky	51	Taso
26	Paasikiven ranta	52	Subjekti

Palkintolautakunta sulki kilpailun ulkopuolelle ehdotuksen no 23, nimimerkki "Ukin uni", koska ehdotus sisältää vain kirjallisen kannanoton ja ehdotuksesta puuttuu kilpailuun olennaisesti kuuluvat piirustukset, sekä ehdotuksen no 39, nimimerkki "Olympia", koska ehdotus oli lähetetty säädetyn määräajan jälkeen 2.11.2005. Palkintolautakunnan arvosteltavaksi jäi näin ollen 50 ehdotusta.

Palkintolautakunta kokoontui seitsemän kertaa, joista yhtenä kertana pidettiin kaksipäiväinen kokous. Työjaosto kokoontui seitsemän kertaa. Palkintolautakunta on tehnyt yksimielisen ratkaisun ja antanut tästä pöytäkirjasta ilmenevän jatkosuunnittelusuosituksen.

Näkymä Paasikivenaukiolta Vesijärvelle päin 1950-luvulla. Vesijärvi siintää taustalla.

Näkymä linja-autoaseman luota Vesijärvelle päin v. 2005. Vettä ei enää ole näkyvissä.

2. KILPAILUN YLEISARVOSTELU

KILPAILU TÄYTTI SILLE ASETETUT ODOTUKSET JA TAVOITTEET

Kilpailu on täyttänyt hyvin siihen kohdistetut odotukset ja tavoitteet. Parhaat ehdotukset ovat onnistuneet muodostamaan hallittuja ja tasapainoisia kokonaisuuksia, joista syntyy laadukasta uutta kaupunkiympäristöä ja jotka tarjoavat hyvät edellytykset jatkosuunnittelulle. Mikään palkituista ehdotuksista ei kuitenkaan sellaisenaan sovellu suoraan jatkosuunnittelun pohjaksi. Tämä on luonnollistakin, koska kilpailu painottui idea- ja periaatetason suunnitteluun.

Kilpailuohjelmassa annettiin mahdollisuudet erilaisille lähestymistavoille ja näkemyksille. Hyvin erilaiset suunnitteluratkaisut ovat antaneet arvostelutyölle hyvät lähtökohdat. Keskenään erilaisten ehdotusten ansioiden ja puutteiden vertailu on selventänyt arvostelutyöhön osallistuneiden käsityksiä siitä, millaiset maankäytön periaatteet ja valinnat tuottavat laadukasta kaupunkiympäristöä ydinkeskustaan liittyvällä Kartanon alueella.

Ideakilpailun luonteen mukaisesti suunnittelun lähtökohdat olivat suhteellisen avoimet niin käyttötarkoitusten määrittämisen kuin rakentamisen määränkin suhteen. Toisaalta suunnittelutehtävä oli monipuolinen niin kuin laajoissa aluesuunnittelutehtävissä yleensäkin. Ehdotuksista on selvästi havaittavissa, että kaikkia asetettuja tavoitteita on ollut vaikea saavuttaa yhtäaikaaisesti. Varsinkin alueen nykyistä maankäyttöä ja kaupunkikuvaa hallitsevat liikenne- ja katujärjestelyt ovat vaikeuttaneet kaupunkisuunnittelua.

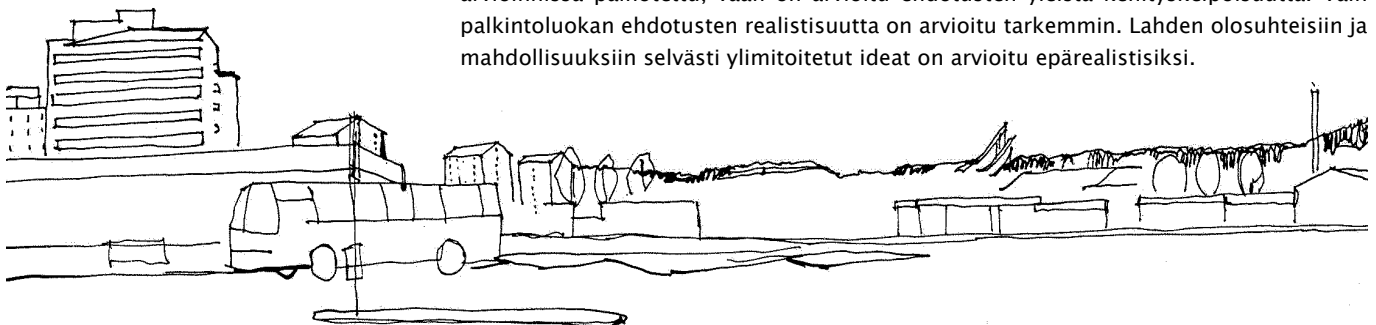
Hyvin erityyppiset lähestymistavat ja näkemykset alueen luonteesta ovat tuottaneet rakentamisen määriltään hyvin erilaisia ehdotuksia. Ääripäissä ovat liki rakentamattomat puistovaltaiset suunnitelmat ja keskustarakentamisen maksimoimiseen tähtäävät kaupunkisuunnitelmat. Kilpailu on osoittanut, että tiiviit, kaupunkimaiset maankäytön ratkaisut toteuttavat parhaiten kilpailualueen ja sen lähiympäristön kaupunkikuvalliset vaatimukset.

Valittu liikennetarkaisu on vaikuttanut huomattavasti maankäyttöratkaisuun. Ehdotusten perusteella voidaan todeta, että alueen pituussuunnassa keskeltä halkaisevan Jalakarannantien säilyttäminen ei ole johtanut kaupunkirakenteen kannalta onnistuneeseen tulokseen. Sen sijaan kaikki ansiokkaimmat kokonaisuudet perustuvat liikennetarkaisuun, jossa pääkadut sijoittuvat kilpailualueen ulkoreunoille.

Arvostelussa päähuomio kohdistettiin varsinaisen kilpailualueen suunnitteluratkaisuihin. Tarkastelualueelle esitetyt ratkaisut ovat vaikuttaneet arvosteluun vain, jos ne kytkeytyvät olennaiseksi osaksi ehdotuksen sisältöä. Kilpailu on tuottanut myös tarkastelualueen maankäytön ja kaupunkikuvan kehittämisen kannalta joitakin uusia ajatuksia. Niiden soveltuvuutta ja toteutuskelpoisuutta voidaan arvioida erikseen tulevassa maankäytön suunnittelussa.

Esitettyjen suunnitteluratkaisujen toteutuskustannuksia ei ole tarkemmin selvitetty eikä arvioinnissa painotettu, vaan on arvioitu ehdotusten yleistä kehityskelpoisuutta. Vain palkintoluokan ehdotusten realistisuutta on arvioitu tarkemmin. Lahden olosuhteisiin ja mahdollisuuksiin selvästi ylimitoitettut ideat on arvioitu epärealistisiksi.

Näkymä linja-autoaseman paikoitusalueelta länteen. Taustalla Salpausselkää ja Urheilukeskus hyppyrimäkeen.

PARHAAT RATKAISUT OVAT KAUPUNKIRAKENTEELTAAN TIIVIITÄ JA SELVÄRAJAI- SIA JA NE TURVAAVAT PITKÄT KAUPUNKINÄKYMÄT

Paras lopputulos on saavutettu kaupunkimaisella, suhteellisen matalalla ja selvärajaisella kaupunkirakenteella, joka sallii myös joitakin perusrakennustasosta kohoavia tornitaloja. Parhaat ehdotukset ovat oivaltaneet rakentamisen korkeuden ja mittakaavan merkityksen alueen identiteetille ja tasapainoiselle liittymiselle ruutukaavakeskustaan. Joissakin ehdotuksissa on käytetty taitavasti eri rakennustyyppijä, jolloin on syntynyt rikasta ja sekoittunutta kaupunkiympäristöä. Näissä suunnitelmissa on sovellettu ympäröivän kaupunkirakenteen piirteitä rakentaen uutta, ainutlaatuista kaupunkia.

Kilpailualue sijoittuu kaupunkimaisemassa laakson pohjalle. Sopivan matala rakentaminen säilyttää myös ylempää ympäröivien harjujen ja mäkien rinteiltä näkyviä pitkiä kaupunkimaisemia ja leveitä panoraamoja, jotka ovat Lahden kaupunkikuvalle tyypillisiä ja arvokkaita.

Parhaat ehdotukset osoittavat, että avoimien ja laajojen kaupunkipuistojen ympäröimän kilpailualueen rajaaminen kaupunkimaisella korttelirakenteella jäsentää kaupunkikuvaa. Nykyisin avoin ja rakenteeltaan hajanainen ympäristö jäsentyy kaupunkiympäristöksi, jossa eriluonteiset puistot ja rakennetut korttelialueet muodostavat vaihtelevan ja monimuotoisen tilarakenteen. Kilpailualueen uusi kaupunkirakenne erottuu ympäröiviltä puistoalueilta katsottuna itsenäisenä ja saa merkittävän ja näkyvän aseman keskustan kaupunkirakenteessa.

Ansiokkaimmissa ehdotuksissa tekijä on luovasti ja näkemyksellisesti kehittänyt idean tai teeman, jonka varaan suunnitteluratkaisu perustuu. Parhaimmillaan se on tuottanut ratkaisuja, joissa teema tai korttelityyppi ja sen variointi ovat muodostaneet vaihtelevaa ja tilarakenteeltaan monimuotoista kaupunkiympäristöä. Palkittujen kilpailuehdotusten kantavat ideat tai teemat ovat turvattavissa asemakaavalla.

Laajan avoimen ja rakentamattoman ympäristön keskellä sijaitseva kilpailualue kaipaa määrätietoista ja vahvaa kaupunkisuunnitteluotetta. Muuten se on vaarassa jäädä jäsen-
tymättömäksi ja hajanaiseksi, kuten lukuisat keski- ja alaluokan ehdotukset osoittavat. Keski- ja alaluokkaan sijoitetuista ehdotuksista puuttuu tyypillisesti kantava idea, mikä on johtanut epämääräiseen ja hajanaiseen maankäyttöratkaisuun ja kaupunkirakenteeseen. Tuloksena on erillisistä osaratkaisuksista koostuvia suunnitelmia, jotka eivät ole kyenneet hallitusti muodostamaan kaupunkitiloja. Joissakin ehdotuksissa laajat aukiotilat eivät ole tasapainoisessa suhteessa rakennettaviin alueisiin, ja kaupunkirakenteesta on tullut liian autiota ja suojatonta. Keski- ja alaluokan töissä on kuitenkin paljon varteentotettavia ja mielenkiintoisia yksittäisiä oivalluksia ja osaratkaisuja.

Panoramanäkymä Lahdenkadulta kilpailu-
alueelle. Vasemalla linja-autoaseman torni
ja sen takana Pellonkulman talo. Oikealla
Lahden historiallinen museo (entinen Lah-
den Fellmanin kartanon päärakennus).

KATUJEN SIJOITUS KILPAILUALUEEN REUNOILLE OSOITTAUTUI PARHAAKSI

Ehdotukset on jaettavissa eri ratkaisutyyppeihin liikenneperiaatteensa tai rakentamisen määrän perusteella. Valtaosa ehdotuksista on sijoitettavissa seuraaviin ratkaisutyyppihin:

Kadut alueen ulkoreunalla

Ratkaisutapa vapauttaa kilpailualueen maankäytön ympäröivistä liikennejärjestelyistä riippumattomaksi. Korttelirakenne muodostuu tasapainoiseksi ja eri käyttötarkoitukset sijoittuvat tarkoituksenmukaisesti. Tämän ansiosta voi syntyä korttelirakennetta, joka suojaa aluetta liikenteen haitoilta ja saa aikaan viihtyisää kaupunkiasumisen ympäristöä. Ansiokkaimmat kilpailuehdotukset perustuvat tähän ratkaisutyyppiin.

Jalkarannantie nykyisellä paikallaan

Tässä liikenneratkaisussa suunnittelualue jakautuu kahdeksi pitkäksi ja kapeaksi kais-taleeksi. Lisäksi alueen halkaiseva kokoojakatu erottaa eri puolet tehokkaasti toisistaan. Useimmiten tähän malliin perustuvat ehdotukset ovat johtaneet sekä kaupunkiraken-teellisesti että –kuvallisesti kehittymättömiin suunnitelmiin. Varsinkin Kisapuiston puo-len ratkaisut ovat tyypillisesti epämääräisiä.

Tiivis kaupunkirakenne

Tiivis kaupunkirakenne muodostaa useimmiten selvästi jäsentyvää ja rajautuvaa kau-punkitilaa. Joissakin ehdotuksissa korkea rakennuskanta yhdistyneenä tiiviiseen kortte-lirakenteeseen on johtanut Lahdelle vieraaseen ylimitoitettuun kaupunkirakenteeseen, joka soveltuisi paremmin suurempiin kaupunkikeskustoihin. Onnistuneempi lopputulos on useimmiten saavutettu suhteellisen matalalla rakentamisella. Parhaissa ehdotuksissa Kartanon alue yhdistyy omaleimaisena ja itsenäisenä luontevasti ja tasapainoisesti osak-si keskustarakennetta.

Puistovaltainen kaupunkirakenne

Ratkaisutyyppi perustuu näkemykseen, jossa Kartanonkin alueesta tulisi muodostaa osa laajempaa, pääasiassa rakentamattomana säilyvää puisto- ja virkistysaluekokonai-suutta. Ehdotukset ovat yleensä periaatteiltaan ja omista lähtökohdistaan arvioituina johdonmukaisia ja hallitusti kehiteltyjä, tosin osittain utopistisia ja teoreettisia, mikä ilmenee esimerkiksi välttämättömien liikennetarpeiden unohtamisena. Ratkaisutyyppiä on kuitenkin pidetty virheellisenä, koska tehokkaampaan keskustarakentamiseen pe-rustuvat suunnitteluratkaisut toteuttavat paremmin alueen käytölle kilpailuohjelmassa asetettuja tavoitteita. Vaikka alue sijaitsee ydinkeskustan vieressä, se voi tehokkaasti rakennettunakin säilyttää vihreän yleisluonteensa ympäröivien puisto- ja ulkoalueiden ansiosta.

Panoramanäkymä Paasikiven aukiolta tou-kokuussa 2005. Rakennukset vasemmalta oikealle: konserttitalo, Suojalinna, Pellon-kulman talo, linja-autoasema.

NÄKYMIIEN MERKITYS KOROSTUU

Useissa ehdotuksissa nykyisen Jalkarannantien paikalle on sijoitettu jalankulkuakseli ja sen molemmille puolille rakennuskortteleita. Paasikivenaukion rantaan yhdistävä jalan- kulkuakseli jäsentää kaupunkirakennetta ja liittää kilpailualueen eri puoliskot sekä toi- minnallisesti että kaupunkikuvallisesti. Kortteleiden väliset katu- ja ulkotilat jäsentävät luontevasti aluetta poikkisuunnassa ja avaavat näkymiä Kisapuiston ja Fellmanipuiston välille. Ehdotetut korttelit ovat usein ulkomitoiltaan käyttökelpoisia, kaupunkitilat ovat sopusuhtaisia ja ilmeikkäitä, ja ne tarjoavat hyviä lähtökohtia saada aikaan toiminnoil- taan sekoittunutta ja monimuotoista kaupunkirakennetta.

Kaupunkimaiseen rakenteeseen ja tilanmuodostukseen pohjautuvat ehdotukset rajaa- vat ja jäsentävät voimakkaasti pitkään avoimena säilynyttä kaupunginosaa. Onnistu- neimmissa töissä ympäröivää kaupunkia ja sen elementtejä on taitavasti hyödynnetty vaihtelevien kaupunkinäköymien muodostamiseksi. Nykytilanne, jossa kaikki näkyy joka paikasta, on jalostettu hierarkisesti valikoiden ja korostaen tietoisesti näkymiä.

OSA- ALUEIDEN RATKAISUISSA MONIA OIVALLUKSIA

Jalankulkuakselin käsittely avainasemassa

Useissa ehdotuksissa rantaan johtava jalankulkuakseli on luonteva kaupunkitilallinen pääaihe, jota siihen liittyvät aukio- ja muut ulkotilat täydentävät. Keskeisen jalankul- kuväylän pituudesta johtuen sen onnistunutta tilallista jäsentämistä on pidetty ansiona. Monissa ehdotuksissa noin 300 m pitkä tila on liian leveä suhteessa ympäröivään raken- tamiseen ja siksi perusteettoman monumentaalinen ja tuulisena epäviihtyisä. Useissa ehdotuksissa jalankulkuakselia on elävöitetty kaupunkimaisen ympäristörakentami- sen keinoin. Ideat sadevesien johtamiseksi jalankulkuväylään liittyvinä vesiaiheina ovat mielenkiintoisia ja ansaitsevat tarkempaa selvittämistä. Joissakin ehdotuksissa julkisiin ulkotiloihin liittyvät vesiaiheet ovat ylimitoitettuja ja järven läheisyydestä johtuen pe- rusteettomiakin. Vesiaiheet vaikuttavat luontevimmilta mahdollisimman kauas Pikku- Vesijärveltä sijoitettuina.

Viistoilmakuva etelästä (Suomen Ilmakuva Oy 2004).

1. Linja-autoasema (K. Könönen 1938)
2. Pellonkulman talo (U. Ojonen 1952)
3. Suojalinna (J. Lankinen 1947)
4. Konserttitalo (H. & K. Sirén 1952)
5. Urheilutalo (U. Ojonen 1956, laajennet- tu 1967)
6. Lahden Fellmanin kartano (historialli- nen museo, Hj. Åberg 1897–98)
7. Paasikiven aukio
8. Fellmanin puisto (1950-luku, entistä Lahden Fellmanin kartanon peltoaluet- ta)
9. Pikku-Vesijärven puisto
10. Pikku-Vesijärvi
11. Kisapuisto (1950)
12. Erkon puisto

Paasikivenaukiolla tärkeä merkitys kaupunkiaukiona

Paasikivenaukio on komea kaupunkitila, joka yhdistää kilpailualueen osaksi keskustan kaupunkirakennetta. Monissa ehdotuksissa on hyödynnetty mahdollisuudet kehittää aukiota julkisena ulkotilana. Onnistuneet ratkaisut ovat jäsentäneet ja täydentäneet aukiota niin matalalla rakentamisella, että aukiota rajaavien vanhojen rakennusten kaupunkikuvallinen asema on säilynyt. Useissa ehdotuksissa aukiota on onnistuttu kehittämään tilallisesti elämyksellinen jalankulkijoiden kaupunkitila. Aukio muodostaa linja-autoasemalle sen merkitystä vahvistavaa edustatilaa. Joissakin ehdotuksissa on ansiokkaasti hyödynnetty aukioympäristön näkyminen keskustan suunnasta Vapaudenkadun tai Aleksanterinkadun päätteinä. Yleensä Paasikivenaukion kehittämisen edellytyksenä on liikenteen ohjaaminen kilpailualueen ulkoreunoille, jolloin liittymäalueesta voidaan muodostaa riittävän kokoinen autoton kaupunkiaukio.

Linja-autoasema heijastuu koko kilpailualueeseen

Linja-autoaseman ympäristö on merkittävä koko kilpailualueen kannalta. Vaikka tiedossa on ollut, että asema säilyy nykyisellä paikallaan toistaiseksi, kilpailussa ei ole haluttu estää asemarakennukseen ja sen lähiympäristöön kohdistuvaa ideointia. Ehdotukset osoittavat, että laiturialueen pienentäminen tai siirtäminen rakennuksen pohjoispuolelle on avannut kaupunkirakenteellisia ja -kuvallisia mahdollisuuksia. Jos laiturialue on muodostanut nykyisenkaltaisen laajan ulkotilan Paasikivenaukion ja linja-autoaseman väliin, se on yleensä johtanut kilpailualueen irtoamiseen keskustarakenteesta.

Ehdotukset valottavat monipuolisesti asemarakennuksen käyttömahdollisuuksia. Rakennusta voidaan onnistuneesti laajentaa sen luoteispuolelle sijoittuvalla matalalla lisäosalla, mikä parantaa sen tulevia käyttömahdollisuuksia.

Linja-autoaseman eteläpuolelle sijoittuu kaupunkikuvallinen painopiste, josta näkyvät samanaikaisesti sekä radiomastot että hyppyrimäet. Aukiotilan ulottaminen linja-autoaseman edustalle hyödyntää tämän mahdollisuuden ja korostaa samalla linja-autoaseman kaupunkikuvallista merkitystä.

Kilpailualueen liittyminen kaupunkirakenteeseen. Viistoilmaukuva lännestä Pikku-Vesijärven yli keskustaan päin (Lentokuva Vallas Oy 2001).

1. Pikku-Vesijärvi
2. Pikku-Vesijärven puisto
3. Kariniemenmäki
4. Kisapuisto
5. Urheilutalo
6. Ammattikorkeakoulu
7. Fellmanin puisto
8. Pellonkulman talo
9. Linja-autoasema
10. Lahden Fellmanin kartano (historiallinen museo)
11. Lahden lyseon vanha päärakennus
12. Kirkkopuisto ja Ristinkirkko

Pellonkulmantalon ja Hakatornien toisto tai kopiointi ei ole johtanut onnistuneeseen ratkaisuun

Pellonkulman talo hallitsee kilpailualueen kaupunkikuvaa. Joissakin ehdotuksissa se on otettu lähtökohdaksi uudelle rakentamiselle. Se on harvoin johtanut onnistuneeseen lopputulokseen, vaan useimmiten on syntynyt liian korkea, massiivista ja yksitoikkoista korttelirakennetta, joka katkaisee kaupunkinäkymiä. Tuolloin myös Pellonkulman talon itsenäinen ja näkyvä asema kaupunkikuvassa on hävinnyt.

Hakatornit Fellmaninpuiston reunalla edustavat oman aikansa laadukasta arkimodernismia, jolle on tyypillistä eleetön ja pelkistetty tyylikkyys. Joissakin ehdotuksissa torniryhmälle on muodostettu nykyaikainen vastine puiston toiselle reunalle Kyösti Kallion kadun varteen. Uudet asuintornirivistöt ovat sinänsä komeitakin, mutta tuottavat ennemminkin lähiömäistä ympäristöä, joka on avoimen korttelirakenteensa vuoksi altista liikenteen haitoille. Lisäksi kopioimalla jo olemassa olevaa ratkaisutyyppiä menetetään mahdollisuus rikastuttaa kaupunkimiljöötä luomalla uusia kortteli- tai rakennusperiaatteita. Hakatornien ainutlaatuisuus kärsii, jos viereen toteutetaan uutta korttelirakennetta samoilla periaatteilla.

Kisapuiston ja Historiallisen museon liittäminen kaupunkirakenteeseen tärkeää

Kilpailualue ei nykyisin oikein hahmotu eikä rajaudu Kisapuiston vastaiselta reunaltaan. Useat ehdotukset ovat jättäneet nykytilanteen ennalleen, mitä ei voi pitää kaupunkirakenteen onnistuneena kehittämisenä. Uuden kadun sijoittaminen Kisapuiston ja kilpailualueen väliin yleensä kohentaa tilannetta, koska se rajaa alueen täsmällisemmin. Lisäksi uusi katuyhteys parantaa Kisapuiston saavutettavuutta ja yhteyksiä keskustan suuntaan. Katuyhteys mahdollistaa myös suoran näkymän Vapaudenkadun päästä Pikku-Vesijärven puistoon.

Historiallinen museo on hieman sivussa aktiivisimmasta kaupunkiympäristöstä, mitä korostaa sen sijainti rauhallisen ja erillisyyttä lisäävän puiston keskellä. Tämä piirre tulee myös jatkossa säilyttää osana rakennuksen kaupunkikuvallista identiteettiä. Yleensä tämä piirre on ehdotuksissa toteutunut. Joissakin suunnitteluratkaisuissa museorakennus on kuitenkin jäänyt viereen esitetyn suurimittakaavaisen korttelirakenteen varjoon.

Kilpailualueen sijainti suurmaisemassa. Viistoilmakuva kaakosta kohti Vesijärveä (Lentokuva Vallas Oy 2001). Kilpailualueen sijainti merkitty punaisella renkaalla.

Kilpailualueen ja Ammattikorkeakoulun (AMK) liitosalue on hyvä tutkia jatkossa

Kilpailu on osoittanut, että kilpailun tarkastelualueella sijaitsevaa Pikku-Vesijärven ranta-alueutta ja nykyisin jäsentymätöntä Jalkarannantien kiertoliittymän keskustaantulonäkymää on mahdollista kehittää harkitulla rakentamisella. Alueelle on ehdotettu perustellusti järvinäköaloja tarjoavia rakennuspaikkoja esimerkiksi AMK:n laajentumisen ja uuden toimitilarakentamisen tarpeisiin. Rannan läheisyyteen rakentaminen edellyttää herkkää ja rannan puistovyöhykettä kunnioittavaa suunnittelua. Joissakin ehdotuksissa on oivaltavasti linjattu Jalkarannantie kulkemaan nykyisen AMK:n sivuitse, jolloin kaupunkirakenne täsmentyy, ja ranta-alueelle muodostuu tilaa rakentamiselle.

Kilpailuohjelmassa jätettiin tekijöiden ratkaistavaksi, säilyttääkö urheilutalo vaiko ei. Kilpailun tulos voimistaa käsitystä, että urheilutalon säilyttäminen estää kokonaisvaltaisen ja yhtenäisen kaupunkirakenteen muodostumista.

TOIMINNALLISEN RAKENTEEEN TULEE OLLA MONIPUOLINEN

Ehdotukset osoittavat, että alueen mahdollisuuksia voidaan hyödyntää perustuen hyvin erilaisiin näkemyksiin toimintojen määrästä ja niiden sijoittumisesta kilpailualueelle. Osassa ehdotuksista on ansiokkaasti kehitetty kaupunkimaista, eri toimintoja ja rakennustyyppijä yhdistelevää korttelimallia. Käyttötarkoituksiltaan monipuolista rakennetta on yleensä pidetty kaupunkiympäristölle luonteenomaisena. Kehittyneimmissä ehdotuksissa eri toiminnot ovat tasapainossa ja tukevat valittua suunnitteluratkaisua. Kunkin käyttötarkoituksen tarpeet on huomioitu ja osa-alueiden erilaiset kaupunkikuvalliset mahdollisuudet on hyödynnetty toimintojen sijoittelussa.

Kilpailu vahvistaa käsitystä, että alueelle voidaan hyvin sijoittaa asumista. Sijainti liike-keskustan palvelujen läheisyydessä laajojen viheralueiden ja rannan tuntumassa tarjoaa hyvät edellytykset toimivalle ja viihtyisälle keskusta-asumiselle. Asuinkorttelit sijoittuvat väistämättä vilkasliikenteisten keskustakatuja varsin. Viihtyisän asuinympäristön edellytyksenä onkin ollut riittävän suojaisia pihatiloja muodostava korttelityyppi, varsinkin Fellmanipuiston ja Jalkarannantien välisellä alueella.

Useissa ehdotuksissa on oivallettu, että Paasikivenaukion ympäristö ja toisaalta ranta-alue soveltuvat sekä saavutettavuudeltaan että kaupunkikuvalliselta asemaltaan palvelu- tai toimitilarakentamiseen. Joissakin ehdotuksissa kilpailualueen pohjoisosaan on osoitettu kaupunkikuvassa hyvin näkyvää suuren mittakaavan rakentamista. Ratkaisulla on kilpailualueen kaupunkirakennetta tasapainottava vaikutus, koska se muodostaa jalankulkuakselia aktivoivat painopisteet alueen kumpaankin päähän. Useissa ehdotuksissa keskeisen, noin 300 m pitkän jalankulkuakselin varteen on sijoitettu sitä elävöittäviä liike- ja toimitiloja. Idea on hyvä, mutta varsinkin maantasokerroksen pienet liiketilat voivat olla epärealistisia.

LIIKENNERATKAISU SIDOKSISSA ALUEEN YLEISRATKAISUUN

Nykyinen nelikaistainen Jalkarannantien kokoojakatu hallitsee alueen maankäyttöä. Kilpailu on selvästi osoittanut, että sen säilyttäminen alueen pääkatuna estää toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti onnistuneen kaupunkiympäristön syntymistä. Sen sijaan ne ehdotukset, joissa liikenne keskustaan ohjataan alueen reunoja pitkin, muodostavat paremmat lähtökohdat kilpailuohjelman tavoitteiden mukaiselle kaupunkisuunnittelulle sekä Paasikivenaukion liittymän toimivuudelle.

Joissakin ehdotuksissa ammattikorkeakoulun pohjoispuolista Jalkarannantien osuutta on siirretty etelämmäksi koulurakennuksen viereen. Siirto selventää tärkeän liittymäympäristön kaupunkirakennetta, koska silloin AMK:n rakennus rajaa katutilaa kaupunkimaisemmin. Lisäksi ratkaisu vapauttaa kilpailualueen pohjoisosan Pikku-Vesijärven rannan puolella muuhun kuin liikenteen käyttöön.

Monissa ehdotuksissa Jalkarannantien paikalle on esitetty jäsentävä, korttelialueita toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti yhdistävä jalankulkuakseli. Jalankulkuväylästä on usein muodostettu keskustan ja rannan välistä yhteyttä korostava julkinen ulkotila, joka liittyy Paasikivenaukion välityksellä keskustaan ja avaa miellyttävän kaupunkinäkömän järven suuntaan.

RAKENTAMISEN TIIVEYS JOHTAA LAITOSPYSÄKÖINTIIN

Ehdotusten luonnosmaisuudesta johtuen pysäköintiratkaisut ovat usein suurpiirteisiä ja periaatteellisia. Kaupunkimaiseen keskustarakentamiseen perustuvat ehdotukset ovat sijoittaneet valtaosan pysäköintipaikoista kellareihin tai maanpäällisiin pysäköintilaitoksiin, mutta yleensä näissäkin ehdotuksissa on mahdollista lisätä maantasaisen pysäköinnin osuutta ehdotuksen siitä kärsimättä. Pohjaveden korkeus tekee kellariratkaisusta kalliita. Keskeisen jalankulkuakselin alapuolelle sijoitetut pysäköintiratkaisut ovat kuitenkin tarkemman tutkimisen arvoisia.

Pysäköintilaitokset on joissakin ehdotuksissa onnistuneesti sisällytetty osaksi korttelirakennetta, jolloin ne voidaan hallitummin hyödyntää myös kaupunkiarkkitehtuurin elementteinä. Joissakin ehdotuksissa kilpailualueen kaltevuutta on hyödynnetty nostamalla pohjoisosan maanpintaa ylemmäksi ja sijoittamalla pysäköintipaikkoja muodostuvan kannen alle. Ratkaisu mahdollistaa luontevasti alueen pohjoisosan kaupunkimaisen, suurenkin mittakaavan rakentamisen ja järvimaiseman korostamisen.

Panorama (n. 180 astetta) kilpailualueen Kisapuiston puolelta kohti Salpausselkää, jonka puustoinen siluetti piirtyy selvästi taustalla. Urheilutalon takana näkyy Teivaanmäen komea profiili, joka laskee voimakkaasti Vesijärveen.

3. EHDOTUSKOHTAINEN ARVOSTELU

YLÄLUOKKA

1. palkinto: Ehdotus no 18, "Laituri"

Ehdotus on kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti tasapainoinen. Se luo edellytykset laadukkaaseen uuden kaupunkikokonaisuuden syntymiselle, joka sisältää ainutlaatuisia piirteitä. Ehdotus rajaa ja jäsentää selvästi kilpailualueen ja vahvistaa sekä Fellmanipuiston että Kisapuiston ominaisuutta. Ehdotus perustuu omaperäiseen ja innovatiiviseen korttelikonseptiin. Korttelin kokoa, muotoa ja käyttötarkoitusta voidaan varioida ja silti saavutetaan hallittu kaupunkimiljö. Korttelikonseptin matalat jalustarakennukset ja niiden yläpuolelle kohoavat keveät tornit muodostavat persoonallisen ja onnistuneen synteetin lähiympäristön rakentamisperiaatteista. Ratkaisu mahdollistaa ympäröivässä maisematilassa olevien kaupungin ominaispiirteitä korostavien maamerkkien näkymisen suunnitelmaa edelleen kehitettäessä.

Kortteleiden väliin suunniteltu kävelyakseli on tilallisesti vaihteleva ja mittakaavaltaan miellyttävä. Esitetty puuverhoilu matalien rakennusten julkisivuissa tarjoaa mahdollisuuden jatkaa uudella tavalla puukaupungin perinnettä ja tunnelmallista henkeä. Kävelyakselilta avautuvia näkymiä on mahdollista edelleen kehittää. Taidemuseorakennus jäsentää oivaltavasti Paasikivenaukiota, rajaa kaupunkinäkymiä ja vahvistaa jalankulkuakselin ja Aleksanterinkadun välistä yhteyttä.

Kortteleihin sijoitetut pysäköintitalot ovat teknisesti ja toiminnallisesti hankalia. Ne voidaan kuitenkin perusratkaisun kärsimättä siirtää kortteleiden kulmiin. Kortteleiden tornit ovat arkkitehtonisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti haastavia ja niitä on liikaa. Tornien määrää ja mitoitustakin voidaan tarkistaa ehdotuksen perusluonnosta muuttamalla.

Ehdotus on hyvin kehityskelpoinen ja vaihteittain toteutettavissa. Se tarjoaa hyviä teemoja uuden omaleimaisen kaupunginosan toteuttamiselle.

2. palkinto: Ehdotus no 41, "Vetoketju"

Ehdotus vakuuttaa hallitulla kokonaisuutellaan. Paasikivenaukiolta Pikku-Vesijärven rantaan johtava jalankulkuakseli on kaupunkitilallisesti komea. Akselilta Fellmanipuistoon ja Kisapuistoon avautuvat näkymät ovat harkittuja. Paasikivenaukiota on kauniisti täydennetty kaupunkimaiseksi ulkotilaksi. Kortteleiden mitoitus ja massoittelu kertoo tekijän perehtyneisyydestä asuntopuunnitteluun. Selkeä ja huolella tutkittu korttelirakenne mataline ja korkeine osineen luo edellytykset kaupunkimaiselle kokonaisuudelle, joka jatkaa luontevasti suomalaisen arkkitehtuurin perinnettä. Samalla siitä kuitenkin puuttuu uutta luova, tulevaisuuteen kurottava ulottuvuus. Korkeat lamellitalot sulkevat kaukonäkymiä pohjois-eteläsuunnassa. Fellmanipuistoon avautuvat korttelit hyödynsivät puistonäkymiä. Jalkarannantien siirto ammattikorkeakoulurakennuksen viereen vahvistaa alueen kaupunkimaisuutta.

Ehdotus on toiminnoiltaan hyvin asuntopainotteinen. Julkisen rakentamisen sijoittaminen tarkastelualueelle Pikku-Vesijärven ranta-alueelle on mielenkiintoinen idea, jota kannattaa tutkia. "Hissillä urheilemaan" eli asunnoista urheilutaloihin on periaatteena mielenkiintoinen, mutta tuskin yksinään riittävä idea kaupunginosan identiteetin rakentamiseksi. Ehdotus on helposti vaihteittain toteutettavissa ja kehityskelpoinen.

Lunastus: Ehdotus no 6, "Puiston lomaan"

Kokonaisotteeltaan persoonallinen, rohkea ja vapautunut ehdotus, josta syntyy sommitelullisesti ehyt kokonaisuus. Pehmeästi kaartuileva Jalkarannantie pitää sommitelmaa koossa. Tien linjaus on olemukseltaan jossain määrin maantiemäinen eikä siten istu erityisen hyvin kaupunkikeskustaan. Valittu kokonaisratkaisu tarjoaa kuitenkin pitkiä ja vaihtelevia näkymiä sekä synnyttää moni-ilmeistä kaupunkitilaa. Ehdotus onnistuu myös liittämään Kisapuiston puoleiset julkiset ja vapaa-ajan palvelut tiiviisti nykyiseen keskustaan. Jalkapallostadion sulkee näkymiä Pikku-Vesijärvelle.

Fellmanin puistoa reunustavat asuntokorttelit ovat mittakaavallisesti miellyttäviä. Linja-autoaseman ovaali lähtölaiturikatos on ideana mielenkiintoinen, mutta ei sommittelullisesti ja toiminnallisesti täysin uskottava ottaen huomioon linja-autojen koon. Linja-autoasema on toiminnallisesti ahdas. Kokonaissovitelman vaiheittain toteuttaminen on haasteellista, välivaiheessa tilavaikutelma jää keskeneräiseksi. Esitetty pysäköintijärjestely on kallis.

Lunastus: Ehdotus no 12, "Hakka"

Ehdotus on toiminnallisesti ja tilallisesti monipuolinen ja tasapainoinen, ja se rajaa ja jäsentää suunnittelualueen luontevasti ja selvästi. Ehdotus perustuu kaupunkimaisiin umpikortteleihin, joista syntyy vaihtelevaa ja miellyttävää kaupunkimiljöötä. Kortteleiden erikorkuiset rakennukset liittävät suunnittelualueen visuaalisesti olevaan ruutukaavakeskustaan. Kortteliperiaate mahdollistaa myös käyttötarkoitusten variaation toteutusvaiheessa kunkin hetken tarpeet huomioon ottaen ilman, että kaupunkirakenteellinen perusratkaisu siitä muuttuu. Alueen kokonaisilme on väljätkö, kävelyvyöhyke ehkä liikkin leveä.

Julkisten rakennusten sijoittaminen ranta-alueeseen nojautuen on harkittua, tosin julkiset rakennukset tarvitsisivat hieman enemmän tilaa ympärilleen. Linja-autoaseman säilyttäminen alueella on ongelmallista esitetystä tilaa rajaavasta katosaiheesta huolimatta. Esitetty lopputilanne on tältä osin kaupunkitilallisesti parempi. Ehdotuksen perusote on ammattitaitoinen ja realistinen, joskin hieman yllätyksetön ja tavanomainen. Ehdotus on taloudellisesti ja vaiheittain hyvin toteutettavissa ja kokonaisuudessaan kehityskelpoinen.

Lunastus: Ehdotus no 44, "Hygge"

Ehdotuksen kaupunkirakenteellinen perusjäsentely on ansiokas. Oivaltava jalankulkuakselin linjaus jakaa alueen onnistuneesti toiminnallisesti eriluonteisiin osa-alueisiin, joille kullekin on suunniteltu oma olemuksensa. Lopputuloksena on tilallisesti ja toiminnallisesti monipuolinen ja omaleimainen kokonaisuus, joka on vaiheittain ja osa-alueittain toteutettavissa niin, että myös välivaiheet ovat sommitelmallisesti ehjiä.

Keskiosan asuntokortteliin on mahdollista synnyttää miellyttävää asumismiljöötä. Julkisten rakennusten ja tapahtumatorin sijoittaminen lähemmäksi ranta-alueutta on luontevaa, mutta näiden jäsentely suhteessa asumiseen on jäänyt keskeneräiseksi. Ratkaisu tarjoaa mahdollisuuksia useille erilaisille toteutusvaihtoehdoille, niin käyttötarkoituksen, koon kuin muodonkin suhteen. Asuinkorttelia voidaan laajentaa julkisten rakennusten alueelle maankäyttöratkaisun siitä kärsimättä.

Esitetty linja-autoaseman toiminnallinen ratkaisu on teoreettinen, samoin esitetyt palvelonkimaaiset liike- ja ravintolatilat jalankulkuakselin koillisivulla. Ehdotus on kehityskelpoinen maankäyttöideansa puitteissa.

Ehdotus no 3, "Central Park"

Kunnianhimoinen ja näyttävä ehdotus on toiminnallisesti ja jäsentelyltään selvä. Kisa-puistoa rajaavan pääväylän ylilevää mitoitus ja pääväylää reunustavat ylikorkeat rakennukset eivät istu luontevasti Lahden kaupunkirakenteeseen ja kaupunkitilan yleisvaikutelma muodostuu kovahkoksi. Ehdotusta on mahdollista kehittää madaltamalla tornirakennuksia. Liikenteen tutkiminen on jäänyt kesken. Muilta osin ehdotus rajaa kaupunkitilaa ansiokkaasti ja liittyy suunnittelualueen luontevasti osaksi kaupunkikeskustaa.

Fellmanipuistoa on laajennettu ja sinne on sijoitettu julkisia rakennuksia. Esitetyllä tavalla ne jäävät hankalasti saavutettaviksi, eivätkä rakennukset saa toimintansa edellyttämää näkyvyyttä kaupunkitilassa. Esitetty linja-autoaseman ratkaisu ei ole toimiva.

Ehdotus no 19, "K 185"

Erityisellä huolella laadittu ehdotus, jolle on asetettu kunnianhimoiset tavoitteet. Ehdotuksen arkkitehtoninen ote on komea, osin monumentaalinen. Jalkarannantie halkaisee alueen ja jakaa sen asunto-osaan ja julkisten palvelujen osaan. Liikenteen ratkaisusta ja rakennusten massoitteiluperiaatteesta johtuen alueelle ei synny julkista kävelyakselia, vaan ulkotiloja dominoi autoliikenne.

Esitetty allasrakentaminen on ylimitoitettu ja heikentää monitoimitalon saavutettavuutta. Monitoimitalon arkkitehtuuri on juhlavaa, mutta vaikuttaa mittakaavaltaan liiankin suurelliselta Lahden tarpeisiin. Toiminnallisesti esitetty monitoimitalo on mielenkiintoinen ja tulevaisuuteen katsova. Pääkonttorirakennus on rohkea ja määrätietoinen. Asuntokokonaisuus on huolellisesti tutkittu, mutta se ei synnytä erityisen viihtyisää asumismiljöötä. Toteutuskustannuksiltaan ehdotus on kallis.

Ehdotus no 30, "Järvelle"

Omaleimainen, eläytyen laadittu ehdotus painottaa puistomaisemia ja avaria näkymiä. Rakentamisen osalta ehdotus on asuntopainotteinen. Veistokselliset umpikorttelit muodostavat puistojen väliin rakennusmuurin. Umpikortteleiden pihat ovat osittain kuilumaisia. Autopaikat ovat pääosin esittämättä.

Uutta kaupunkimaista puistoa on jäsennetty urheilupaviljongeilla, jotka ovat toiminnallisina ratkaisuina teoreettisia. Heinäpelto kaupungin keskustassa tuntuu hieman romanttiselta ajatukselta. Kariniemenkadun katkaiseminen on ongelmallista Lahden liikenneverkon kannalta. Ehdotus tarjoaa persoonallisen puheenvuoron Ranta-Kartanon alueen tulevaisuuden perusvaihtoehtoista.

Ehdotus no 35, "Vesimusiikkia"

Ehdotus on otteeltaan konstailematon, toiminnallisesti ja tilallisesti tasapainoinen. Keskeisen jalankulkuakseli polveilee rauhallisesti ja sen miljöö on vaihtelevaa. Tärkeät näkymät on otettu huomioon. Asuntokorttelit on massoiteltu luontevasti. Katu- ja ulkotilojen mittakaava on hyvä. Linja-autoaseman länsipuolelle sijoitettu liikerakentaminen jäsentää nykyisin liian avointa tilaa. Fellmanipuistoon ja Kariniemenkadun varteen sijoitetut villat ovat asuntokohteina haluttuja, mutta puistoon rakentaminen on vaikeasti perusteltavissa. Urheilutaloeheyttävä rakentaminen ei vakuuta. Ehdotuksen arkkitehtuuri on varovaista. Ehdotus on hyvin vaihteittain toteutettavissa.

KESKILUOKKA

Ehdotus no 1, "Polku"

Kaupunkirakenteeltaan pelkistetty ehdotus, joka perustuu Jalkarannantien säilyttämiseen alueen keskellä. Liikenne halkaisee alueen kahtia, jota ylileveä liikennealue vielä korostaa. Rakennusten massoittelu on ilmeeltään tavanomaista, joskin ryhdikästä. Laajat pysäköintialueet ovat kustannuksiltaan edullisia, mutta kaupunkimiljöön kannalta ongelmallisia.

Ehdotus no 4, "SdG+ A4"

Ennakkoluuloton ja kunnianhimoinen ehdotus, joka perustuu kahteen suuntaan kaareutuvien rakennusten ryhmittelyyn alueelle. Rakennusten perusolemus ei vaihtele käyttötarkoitusten mukana. Syntyvä kaupunkitila on omaleimainen ja erilainen, jopa itsetarkoituksellisessa määrin. Esitetty Vesijärvelle ulottuva silta on kaupunkitilassa suureellinen ja kustannuksiltaan kallis. Erilaisuudellaan ehdotus valottaa Ranta-Kartanon alueen toteuttamiseen liittyviä mahdollisuuksia.

Ehdotus no 5, "Toiselle sadalle"

Huolellisesti tutkittu, toiminnallisesti monipuolinen ja rakenteellisesti selkeä ehdotus. Arkkitehtoniselta ilmeeltään ehdotus ei ole omaperäinen, vaan pitäytyy nykypäivän tavanomaisiin ratkaisuihin. Toiminnallinen jäsentely on ansiokasta. Alueen keskelle jäävää jalankulkumiljöötä on hieman väkijäisesti jaettu yksikerroksisilla paviijonkirakennuksilla. Ehdotus on realistinen ja vaihteittain toteuttamiskelpoinen.

Ehdotus no 7, "Akseli"

Toiminnoiltaan asutuspainotteinen, kaupunkimiljööltään sympaattinen ehdotus. Arkkitehtonista ilmettä leimaa varovaisuus ja tavanomaisuuteen pitäytyminen. Suunnittelualueen perusjäsennointi on selkeää ja luontevaa. Keskiosan jalankulkuakseli on leveä, sen elävöittämiseksi esitetyt keinot oikeaan osuneita ja realistisia. Ehdotus on helposti vaihteittain taloudellisesti toteutettavissa.

Ehdotus no 8, "Trappenlift"

Kylämäistä tunnelmaa tavoitteleva ns. tiivis-matala-periaatteelle rakentuva ehdotus. Syntyvä asuntomiljöö on sympaattista ja rakentamisen määrältään lähes kerrostalovaihtoehtoja vastaava. Ehdotus on siinä määrin luonnosmainen ja toistoon perustuva, ettei syntyvien asuinympäristöjen laatua voi kunnolla arvioida. Esitetyt julkiset rakennukset eivät istu luontevasti asunto-osan päätteeksi. Kokonaisuutena ehdotus on puheenvuoro Ranta-Kartanon alueen kehittämisen mahdollisuuksista.

Ehdotus no 9, "Harjut"

Megakumparerakennusten käyttöön perustuva ehdotus on rohkea ja omaleimainen. Ehdotus on jäänyt kovin luonnosmaiseksi sekä sisällöltään että esitystavaltaan. Esitetty asuntoratkaisu on tilallisesti haastava, koska vain yhdellä sivulla voi olla ikkunoita. Kumparerakennukset ovat myös toteutettavuudeltaan teoreettisia, eivätkä muodosta luontevaa kaupunkirakennetta alueelle.

Ehdotus no 10, "Vihreä lanka"

Perusjäsentelyltään selkeä, aluetta halkaisevan liikenneväylän dominoima ehdotus, joka on toiminnoiltaan yksipuolisen asutuspainotteinen. Jalkarannantien koillispuolen kytkeytyvät "sik-sak"-talot jäävät kokoojakadun ja pysäköintikenttien väliin puristuksiin. Esitetty ratkaisu ei ole uskottava. Pistetalojen rivistö on ryhdikäs, mutta ilmeeltään tavanomainen.

Ehdotus no 14, "Nään järviä Lahtineen"

Toiminnoiltaan monipuolinen kokonaisuus. Kaupunkitilaa heikentää alueen halkaiseva Jalkarannantie, joka estää tilallisesti yhtenäisen ja suhteikkaan kokonaisuuden syntymisen alueelle. Ehdotuksen perusote on varovainen ja lähiömäinen. Ranta-alueen kehittäminen kampukseksi on ehdotuksen ansiokkain osa. Myös turvallisen kevyen liikenteen järjestäminen keskustasta rantaan ali- ja ylikulkuineen on ratkaistu onnistuneesti. Asutokorttelien miljöö on miellyttävä ja paikkaan sopiva.

Ehdotus no 15, "Art Avenue"

Toiminnallisesti monipuolinen, mutta kaupunkitilaltaan hajanaiseksi jäänyt ehdotus. Jalkarannantie halkaisee alueen ja leveä liikennevyöhyke dominoi häiritsevästi kaupunkitilaa. Asutokokonaisuus sisältää hyvää asumismiljöötä luovia piirteitä. Kyösti Kallionkatu on kavennettu tarpeettomasti asuinrakennusten välitilassa. Jalkarannantien ja Kisapuiston välinen rakennusvyöhyke on tilallisesti ja ilmeeltään selkiytymätön.

Ehdotus no 16, "Playstation"

Kaupunkirakenteeltaan selvä ja toiminnoiltaan tasapainoinen ehdotus. Urheilu- ja vapaa-aikakeskus on alueelle sinänsä sopiva toiminto. Rakennus on kuitenkin saanut ympärilleen liiankin paljon tilaa, eikä yksi rakennus riitä synnyttämään alueelle miellyttävää ja monipuolista kaupunkitilaa. Valittu arkkitehtuuri on komeaa, jopa mahtipontisuuteen vivahtavaa. Asutokorttelit ovat sopusuhtaisia, kansirakenteet asettavat haasteita viihtyisän pihamiljöön toteuttamiselle.

Ehdotus no 17, "SymBioni"

Kokonaisrakenteeltaan määrätietoinen, kaupunkirakenteeltaan ryhdikäs ja toiminnoiltaan monipuolinen ehdotus. Keskeistä leveää jalankulkualuetta on pyritty jäsentämään kojuilla ja kadunkalusteilla. Syntyvä miljöö on kuitenkin jäänyt olemukseltaan kovakoksi valitusta pelkistetystä muotokielestä johtuen. Asumisen osuutta voisi Fellmanipuiston reunustalla lisätä perusratkaisun puitteissa. Toteutettavuudeltaan ehdotus on realistinen.

Ehdotus no 20, "Fun"

Rakenteeltaan selkeä, väljään ja suhteellisen matalaan rakentamiseen perustuva ehdotus. Keskeinen jalankulkuakseli on jäänyt kovin leveäksi. Esitetyt rakennusmassat ovat suurimittaisia eivätkä synnytä vaihtelevaa kaupunkitilaa. Asutokortteleiden piha-alueet ovat avaria ja asunnot rajaavat luontevasti Fellmanipuistoa. Koko alueen mittainen kylpylään päättyvä rakennusaihe vaikuttaa liian suurelta. Ehdotuksen kokonaisilme on tavanomainen. Ehdotus on toteutettavuudeltaan realistinen.

Ehdotus no 22, "Board Walk"

Ideatasolla mielenkiintoinen ja vahvalle perusidealle rakentuva ehdotus, joka muodostaa alueelle selkeän identiteetin. Ehdotuksen kantava aihe on Paasikivenaukiolta rantaan johtava leveä puinen jalankulkutaso. Se on laajuudeltaan suhteeton, ilmastoomme huonosti sopiva ja kohtuuttoman kallis. Perussuhteet asuntovyöhykkeen, puukannen ja julkisen rakentamisen vyöhykkeen välillä ovat tasapainottomat. Asutokorttelit ovat mitoitukseltaan sopusuhtaisia, mutta luonteeltaan lähiömäisiä. Ajoneuvoliikenne halkaisee häiritsevästi alueen, kansirakenteista huolimatta. Paasikivenaukioon esitetyt liikennejärjestelyt ovat harkinnan arvoisia.

Ehdotus no 27, "Laine"

Ehdotus on rakenteellisesti ja toiminnallisesti selvä ja huolellisesti tutkittu. Kaupunkitalasommitelma ei ole onnistunut, vaan jää väkinäiseksi ja epäsuhtaiseksi. Asunto-osa on sinänsä selväpiirteinen, mutta olemukseltaan vieras ja raskas Lahden kaupunkirakenteessa. Pehmeästi kaareutuva julkisten rakennusten nauha edellyttäisi itsenäistä sijaintia puistomaisessa ympäristössä. Esitetyllä tavalla se ei muodosta sopusuhtaista paria asutokompleksin kanssa.

Ehdotus no 28, "Superlahti"

Ehdotus on rohkea ja määrätietoinen. Jalkarannantie halkaisee alueen jakaen sen toiminnoiltaan erilaisiin osiin estäen kaupunkitalallisesti ja toiminnallisesti ehyen kokonaisuuden syntymisen. Ehdotuksen arkkitehtoninen muotokieli on voimakastahtoista, jopa monumentaalista, erityisesti asutotornien ja monitoimiareenan osalta. Keskustasta rantaan johtava jalankulkuakseli on tilallisesti vaikuttava julkisen kulttuurin kortteleiden ja monitoimiareenan välillä. Esitetty asumismiljöö vaikuttaa vieraalta Lahdessa. Kokonaisuudessaan ehdotus on rohkean omaperäinen, mutta istuu paremmin osaksi Lahtea olennaisesti suurempaan kaupunkiin.

Ehdotus no 31, "Kulttuurin kevät"

Sympaattisesti esitetty, yleisotteeltaan varovainen ehdotus, joka jättää suuren osan kilpailualueesta rakentamatta. Asutokorttelien arkkitehtuuri on luonnosmaisesti tavanomaista. Rakentamatta jätetyille alueen osille on sijoitettu monikäyttökenttiä, joista pahimmillaan syntyy aluetta leimaavia suuria pysäköintialueita. Esitetty jäsentäminen ei ole riittävää kaupunkimaisen puistomiljöön synnyttämiseksi.

Ehdotus no 32, "Silta"

Vahvaotteista ehdotusta dominoi lähes kilpailualueen mittainen megarakennus, jota on vaikea mieltää paviljongiksi tekijän luonnehdinnasta huolimatta. Pelkistettyjen tila-aiheiden käytöstä johtuen alueelle syntyvä tila on kovin suurimittakaavainen. Alueen halkaiseva katu ei paranna keskeistä kaupunkitilaa, päinvastoin. Vaiheittain toteutettavuudeltaan esitetty ratkaisu on ongelmallinen.

Ehdotus no 33, "Circus Maximus"

Voimakkaan omaperäisen ja tilallisesti mielenkiintoisen ehdotuksen keskeisenä toiminnallisena ja kaupunkitalallisena elementtinä on mieleenpainuva "areena". Tilallisen koettavuuden kannalta "areenan" halki tulisi mieluummin kuljettaa jalankulkuakseli kuin ehdotuksessa esitetty pääkokoojakatu, jolta vielä otetaan liittymät "areenan" sivuseinien läpi viereisten asuntojen pysäköintikentille. Esitetyt raittirakennukset tarjoavat mahdollisuuksia viihtyisään asumiseen puistomaisessa ympäristössä. Ranta-alueen käsittely on

ideana harkinnan arvoinen. "Areena" on toteutettavuudeltaan haasteellinen, muilta osin ehdotus on helposti toteutettavissa.

Ehdotus no 34, "Roi du Cica"

Esitystavaltaan miellyttävä ehdotus painottaa yleisolemukseltaan puistomaisuutta. Toiminnoiltaan ehdotus on hyvin asuntokeskeinen. Kaupunkitilallisen pääaiheen muodostavat kilpailualueen keskelle avoimesti sommitellut asuinrakennukset. Pääkokoojakatu lävistää asuntoalueen ja käytännössä esitetyt asuinrakennuksetkin. Se on toiminnallisena ratkaisuna harkitsematon, suoranainen virhe, joka heikentää ratkaisevasti asuinympäristöä. Fellmanin puistoon sijoitetut kaupunkivillat ovat varmasti haluttuja, mutta ne privatisoivat puistoaluetta. Kisapuiston puoleinen kilpailualueen osa on jäänyt tilaltaan kenttämäiseksi, jota ylimitoitettu alikulkuratkaisu hallitsee. Esitetty kadunalainen pysäköintijärjestely on kallis ja vaikea toteuttaa vaiheittain.

Ehdotus no 37, "Mäkistartti"

Ehdotus on toiminnallisesti monipuolinen ja rakenteeltaan selvä. Paasikivenaukiota on kehitetty onnistuneesti julkisena kaupunkitilana, ja taidemuseo on sijoitettu hyvin näkyvälle ja helposti saavutettavalle paikalle. Säilytetty Jalkarannantien osuus halkaisee alueen pohjoisosan, ja sen itäpuolinen suuri pysäköintikenttä dominoi ikävästi syntyvää kaupunkitilaa. Fellmanin puiston varren massiivinen asuntorivi hallitsee kaupunkikuvaa. Asuntorivi yhtenäistyi jos Pellonkulman ja asuntojen väliin sijoitettu julkinen rakennus muutettaisiin asunnoksi. Ehdotuksessa miellyttävää kaupunkimiljöötä syntyy vain Paasikivenaukion lähistölle. Arkkitehtoniselta otteeltaan ehdotus on tavanomainen, vaihteiden toteutettavuudeltaan hyvä.

Ehdotus no 40, "Itä-länsi"

Ehdotus on toiminnoiltaan monipuolinen, vaikka esitetty rakentamisen määrä on pieni. Salpausselkätalo on ideana mielenkiintoinen. Fellmanipuistoa reunustava asuntoryhmä on ryhdikäs. Esitetyistä osaratkaisuksista ei synny yhtenäistä kaupunkitilallista kokonaisuutta, vaan kokonaisvaikutelmaa leimaa hajanaisuus ja sirpaloituminen.

Ehdotus no 42, "Kuulas valkea"

Ehdotus on toiminnoiltaan ansiokkaasti ideoitu. Alueen halkaiseva pääkokoojakatu heikentää miellyttävän jalankulkumiljöön syntymismahdollisuuksia. Asuinkorttelit ovat turhankin väljiä keskeisellä kaupunkialueella. Suuret vesiaiheet tuntuvat liioitelluilta lähellä luonnon järvimaisemaa. Arkkitehtoninen perusote kertoo sommittelun hallinnasta.

Ehdotus no 45, "Pikku Vesku ja Iso Akseli"

Ehdotus on huolellisesti laadittu ja kauniisti esitetty. Kyösti Kallionkadun muuttaminen sisääntulokaduksi on ansiokas idea. Sen varrelle sijoitettu asuintalorivi on komea ja jäsentää voimakkaasti kaupunkirakennetta. Esitetty talotyyppi ei kuitenkaan tuota viihtyisää asuinympäristöä piha-alueineen. Korkean talorivin ja Kisapuiston välinen alue on jäänyt jäsentymättömäksi. Taidemuseon sijainti on syrjäinen ja irrallinen. Vesiallas on tarpeeton ja edellyttää Karinimenkadun katkaisemista, mikä on liikenneverkon toimivuuden kannalta ongelmallista. Ranta-alueen toiminnallinen ja kaupunkikuvallinen kehittäminen on harkinnan arvoista.

Ehdotus no 46, "Värisuora"

Toiminnoiltaan monipuolinen ja tilallisesti selväpiirteinen ehdotus, joka on läheistä sukua ehdotukselle "Mäkistartti". Paasikivenaukiota on kehitetty purkamalla oleva linja-autoasemarakennus ja rakentamalla tilalle monitoimitalo. Tältä osin ehdotus on puheenvuoro linja-autoaseman kohtalosta, mutta se ei kuitenkaan pysty vakuuttamaan uudisrakentamismallin paremmuudesta. Ehdotuksessa syntyy luonteva ja vaihteleva jalankulkuakseli Paasikivenaukiolta rantaan. Asuntorakentaminen on luonnosmaista ja tuottaa tavanomaisen asumismiljöön. Hotellin sijaintiehdotus on harkinnan arvoisen. Ehdotuksen kokonaisote on asiallinen, hieman persoonaton. Toteutettavuudeltaan ehdotus on hyvä.

Ehdotus no 47, "Nurmi"

Puistomaisuutta painottava, voimakkaan persoonallinen puheenvuoro Ranta-Kartanon alueen tulevaisuuden vaihtoehtoista. Valittu perusidea toteutuu pehmeän maisemanmuotoilun osalta, tosin esitetty rakentamisperiaate on kallis ja teknisesti vaativa Suomen ilmastossa. Kiemurtelevan basaarin toteuttaminen on myös erittäin haasteellista, erityisesti kaupallisten tilojen osalta. Sen suhde maisemamuotoihin ei ole ongelmaton. Veistokselliset asuntotornit ovat miellyttävä idea, vaikka ne ovatkin jääneet toteuttamisen suhteen teoreettiseksi.

Ehdotus no 50, "Reipas"

Ehdotus säilyttää maiseman avoimuuden ja on rakenteeltaan selkeä. Asuntorakentaminen jatkaa johdonmukaisesti Hakatornien periaatetta. Esitetty uusi urheilutalo sijoittuu luontevasti Kisapuiston läheisyyteen. Maiseman avoimuuden säilyttämisestä on seurannut, että alue tuntuu liian väljän epäkaupunkimaiselta ottaen huomioon sen roolin Lahden keskustan laajenuksena. Suuret jäsentymättömät aukiot ja alueen halkaiseva Jalkarannantie hallitsevat tilaa. Ehdotuksen arkkitehtoninen ote on sympaattista, mutta varovaista. Toteutettavuudeltaan ehdotus on hyvä.

ALALUOKKA

Ehdotus no 2, "Flow"

Ehdotuksen esitystapa on karun selkeä. Toiminnoiltaan ehdotus on kovin asuntopainotteinen. Esitetyn asuntoratkaisun pihatilat jäävät suojattomiksi. Ehdotuksen muodostama kaupunkitila on ilmeeltään raskas, pysäköintitaloratkaisu on kaupunkitilaa kohtuuttomasti dominoiva ja miljöövaikutukseltaan harkitsematon. Pysäköinti on jäänyt pääosin esittämättä.

Ehdotus no 11, "Selkä"

Ehdotuksen perusote on rohkea ja kunnianhimoinen. Tekijä ei kuitenkaan ole onnistunut uskottavasti viemään läpi valitsemaansa voimakasta perusratkaisua, vaan ehdotus on jäänyt teoreettiseksi puheenvuoroksi. Esitetty urbaani katu halkaisee kokonaisuuden, eikä vakuuttavaa kaupunkimiljöötä synny.

Ehdotus no 13, "Moreenipuisto"

Ehdotuksen kaupunkitilallinen perusratkaisu on selkeä, mutta tavanomainen. Toiminnallisesti ehdotus on kovin asuntopainotteinen. Esitetyt rakennusten massoittelut eivät vakuuta. Ehdotus onkin monin osin jäänyt keskeneräiseksi, eikä tekijä ole onnistunut

saavuttamaan työlleen asettamia tavoitteita. Vaaditut laskelmat puuttuvat ja pysäköinti-ratkaisu on pääosin esittämättä.

Ehdotus no 21, "Lake Center"

Ehdotus on lähes ainoa, joka ei sisällä asumista. Ehdotuksessa Fellmanipuistoa ja Ki-sapuistoa reunustavat "megarakennukset", joiden synnyttämä lisä Lahden kaupunkira-kenteeseen ei vakuuta. Esitetyt rakennusmassat ovat mittasuhteiltaan ja rakeisuudeltaan alueelle huonosti istuvia ja ilmeeltään tavanomaisia, jopa keskeneräisiä.

Ehdotus no 24, "VeeVeeVee"

Ehdotus on selkeän pelkistetty ja lähes ainoastaan asumista sisältävä. Ehdotus on toi-minnallisesti yksipuolinen, lähes lähiömäinen, eikä näin ollen ota huomioon kilpailualu-teen sijaintia ydinkeskustan läheisyydessä. Asuinrakennukset on esitetty kauniisti, sa-moin perspektiivinäkymät välittävät sympaattisesti tekijän puistomaisuuteen tähtäävät tavoitteet.

Ehdotus no 25, "Pääsky"

Ehdotus on huolella tutkittu ja rakenteeltaan selväpiirteinen. Kaupunkitiloiltaan ja mil-jöönmuodostukseltaan se ei kuitenkaan ole onnistunut, vaan tuloksena on olemukseltaan jäyhän raskas kokonaisvaikutelma, josta lisäksi puuttuu koossa pitävä kaupunki-tilallinen perusajatus. Rakennuksen massoittelu on raskasta ja jossain määrin formaa-lista.

Ehdotus no 26, "Paasikiven ranta"

Ehdotus perustuu yhden rakennustyyppin toistoon. Tavoitteena tekijällä on synnyttää olemukseltaan puistomainen kokonaisratkaisu. Lopputulos on kuitenkin miljööltään ja kaupunkitilaltaan innoton ja vaatimaton. Uudisrakennusten väliin syntyvä kaupunkitila on mittasuhteiltaan levähtänyt, jäsentelyä julkiseen ja yksityiseen ei ole esitetty. Koko-naisvaikutelmaa leimaa keskeneräisyys.

Ehdotus no 29, "Sunset Boulevard"

Selostuksessa tekijä esittää hyvin harkittuja toiminnallisia ja kaupunkikuvallisia tavoit-teita. Myös liikenteen perusratkaisu on punnittu. Ehdotus on valitettavasti jäänyt siinä määrin keskeneräiseksi, ettei asetettujen tavoitteiden toteutumista voi kohtuudella ha-vaita asiakirjoista.

Ehdotus no 36, "Selän salpaus"

Ehdotuksen liikenteen ja toimintojen perusratkaisut ovat oikeansuuntaisia. Ehdotus on kuitenkin jäänyt kaupunkikuvaltaan hajanaiseksi, osittain keskeneräiseksi. Uu-disrakennusten muodonanto terävine kulmineen ei tunnu perustellulta, vaan vaikuttaa paremminkin formalistiselta. Syntyvä kaupunkitila on hajanainen ja sattumanvarainen, siitä puuttuu kokoava perusajatus. Linja-autoaseman toiminnallinen ratkaisu on sinänsä vaatimusten mukainen, kaupunkikuvallisesti se on häiritsevä ja hallitseva suurine liiketi-loineen. Esitetty urheilutalon laajennus on kaupunkikuvallisesti harkitsematon. Toteu-tettavuudeltaan ratkaisut ovat realistisia.

Ehdotus no 38, "Punainen matto, sininen järvi"

Ehdotus on toiminnoiltaan ja liikenteen perusratkaisuiltaan selkeä. Jalkarannantie hallitsee keskeistä kaupunkitilaa, joka on mittasuhteiltaan kohtuuttomankin monumetaalinen, noin avaraa näkymää tuskin tarvitaan Paasikivenaukiolta Vesijärven rantaan. Esitetty promenadi on aiheena komea, mutta ehdotetulla tavalla jää ajatuksen tasolle. Asutokorttelit ovat kansiratkaisujen leimaamia. Kisapuistoa reunustavissa kortteleissa ei ole esitetty kunnollisia pihatiloja. Jalkarannantien varren pysäköintiratkaisut eivät ole mahdollisia kokoojakaduilla. Arkkitehtoniselta ilmeeltään ehdotus on jäänyt kesken-eräiseksi.

Ehdotus no 43, "Mestarit lavalla"

Toiminnallisesti ja liikenteellisesti selkeä, mutta hyvin asutopainotteinen ehdotus. Arkkitehtuuriltaan ja massoitteiltaan ehdotus on jäänyt luonnosmaiseksi, jopa keskeneräiseksi. Asutopihoja heikentää suuri pysäköinnin määrä. Esitetty pysäköintitalo sijaitsee keskeisesti, kaupunkitilaa hallitsevastikin ja se saa tarpeettoman suuren roolin kokonaisuudessa. Diagonaaliakseli on ajatuksena mielenkiintoinen, mutta ehdotuksen suunnitteluratkaisut eivät tue riittävästi ajatusta. Betonisista "ontelolaattakalusteista" on kovin vaikea synnyttää ilmeeltään leikkisää tilanrajausta.

Ehdotus no 48, "High Park"

Tekijä on ratkaissut kilpailutehtävän sijoittamalla kilpailualueelle ylikorkeiden rakennusten ryhmän. Ehdotusta voisi pitää rohkeana ja veistoksellisena. Ehdotus on kuitenkin piittaamaton ympäristöstään, ja se jää toiminnallisesti, rakenteellisesti ja kaupunkikuvallisesti irralliseksi. Ehdotus edustaa enemmän arkkitehtuuriutopiaa kuin todellisuutta. Ehdotuksen arviointia vaikeuttavat asiakirjojen puutteellisuus ja ristiriitaisuus.

Ehdotus no 49, "Pro"

Kaupunkirakenteeltaan selkeä, lähes kaavamainen ehdotus, joka on arkkitehtoniselta ilmeeltään jäänyt luonnosmaiseksi, osin keskeneräiseksikin. Ehdotus on toiminnallisesti yksipuolisen asutopainotteinen. Promenadi on tavoitteena kannatettava. Esitetty kahteen suuntaan aaltoileva aihe ei muodosta sommittelullisesti vakuuttavaa kokonaisuutta yhdessä asuinkerrostalojen kanssa.

Kisapuistoa reunustavasta monitoimikentästä syntyy käytännössä kohtuuton pysäköintikenttä alueelle.

Ehdotus no 51, "Taso"

Ehdotus painottaa urheilua ja vapaa-ajan toimintoja. Kaupunkitilallisesti ja arkkitehtonisesti ehdotus on keskeneräinen. Esitetyt uudisrakennukset jäävät irrallisiksi, eivätkä muodosta alueelle kaupunkikuvallista kokonaissommitelmaa. Fellmanipuistoon esitetyt rakennukset pimentävät harkitsemattomasti puistoa.

Ehdotus no 52, "Subjekti"

Ehdotuksen ansiot sisältyvät selostuksen tavoitteenasetteluun. Suunniteltua kaupunkitilaa hallitsevat suuri avoin pysäköintikenttä ja jäsentymättömät laajat välitilat. Esitetty massoitteilu on hapuilevaa.

4. KILPAILUN RATKAISU

Palkintolautakunta on yksimielisesti päättänyt palkita ja lunastaa seuraavat kilpailuehdotukset. Lunastuksia ei ole asetettu paremmuusjärjestykseen.

I palkinto	Ehdotus nro 18, nimimerkki "Laituri" 18 000 euroa
II palkinto	Ehdotus nro 41, nimimerkki "Vetoketju" 13 500 euroa
III palkinto	ei jaeta
Lunastus	Ehdotus nro 6, nimimerkki "Puistoin lomaan" 6 000 euroa
Lunastus	Ehdotus nro 12, nimimerkki "Hakka" 6 000 euroa
Lunastus	Ehdotus nro 44, nimimerkki "Hygge" 6 000 euroa.

Perusteluna poikkeavalle palkintojenjakotavalle palkintolautakunta toteaa, että I ja II palkintosijan saaneet ehdotukset ovat ideoiltaan ja niiden soveltamistavoiltaan niin paljon muita parempia, että ne on syytä erottaa omaksi ryhmäkseen.

Edelleen palkintolautakunta päätti sijoittaa palkittujen lisäksi yläluokkaan 4 ehdotusta, keskiluokkaan 26 ehdotusta ja alaluokkaan 15 ehdotusta siten kuin ehdotuskohtaisessa arvostelussa ja alla olevassa taulukossa ilmenee. Muita kuin palkittuja ehdotuksia ei ole asetettu paremmuusjärjestykseen luokkansa sisällä.

Luokittelu:

Y=yläluokka

K=keskiluokka

A=alaluokka

Palkitut ja lunastetut:

I = 1. palkinto

II = 2. palkinto

L = lunastus (3 kpl)

Y = 9 kpl, K = 26 kpl, A = 15 kpl, yht. 50 kpl

No & nimimerkki	Y	K	A	No & nimimerkki	Y	K	A
1 Polku		K		28 Superlahti		K	
2 Flow			A	29 Sunset Boulevard		K	
3 Central Park	Y			30 Järvelle	Y		
4 SdG+A4		K		31 Kulttuurin kentät		K	
5 Toiselle sadalle		K		32 Silta		K	
6 Puistoin lomaan	L			33 Circus Maximus		K	
7 Akseli		K		34 Roi du Cica		K	
8 Trappen Lift		K		35 Vesimusiikkia	Y		
9 Harjut		K		36 Selän salpaus			A
10 Vihreä lanka		K		37 Mäkistartti		K	
11 Selkä			A	38 Punainen matto, sini- nen järvi			A
12 Hakka	L			40 Itä-Länsi		K	
13 Moreenipuisto			A	41 Vetoketju	II		
14 Nään järviä Lahtineen		K		42 Kuulas valkea		K	
15 Art Avenue		K		43 Mestarit lavalla			A
16 Playstation		K		44 Hygge	L		
17 Symbioni		K		45 Pikku-Vesku ja Iso Ak- seli		K	
18 Laituri	I			46 Värisuora		K	
19 K 185	Y			47 Nurmi		K	
20 Fan		K		48 High Park			A
21 Lake Center			A	49 Pro			A
22 Board Walk		K		50 Reipas		K	
24 VeeVeeVee			A	51 Taso			A
25 Pääsky			A	52 Subjekti			A
26 Paasikiven ranta			A				
27 Laine		K					

5. JATKOSUUNNITTELUSUOSITUS

Palkintolautakunta suosittelee, että jatkosuunnittelu tehdään voittaneen ehdotuksen pohjalta pöytäkirjassa esitetty arviointi huomioiden. Samalla palkintolautakunta suosittelee, että voittaneen ehdotuksen tekijälle annetaan jatkosuunnittelutehtävä.

6. PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS

Lahdessa helmikuun 22. päivänä 2006

Tarmo Pipatti, puheenjohtaja

Timo Ahonen

Ilkka Simolin

Jari Hartman

Sari Kurikka

Ulla Vaara

Helena Aaltola

Veli-Pekka Toivonen

Jorma Vaskelainen

Anne Karvinen-Jussilainen

Raimo Airamo

Mauri Tommila

Timo Veijonsuo

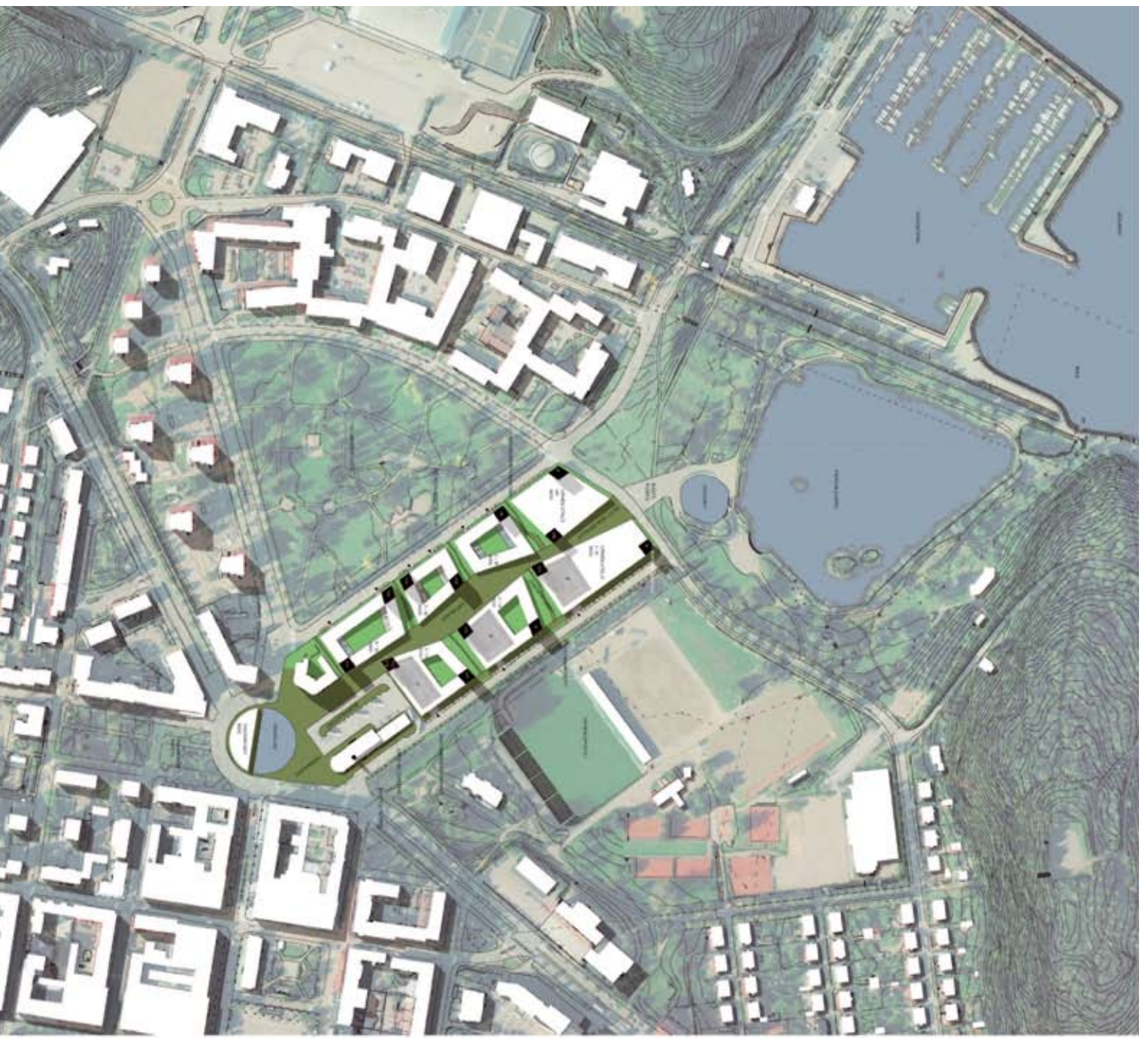
Johanna Palomäki, sihteeri

7. NIMIKUORIEN AVAAMINEN

Pöytäkirjan allekirjoittaminen jälkeen avattiin palkittujen ja lunastuksen saaneiden ehdotusten nimikuoret. Ehdotusten tekijöiksi osoittautuivat seuraavat:

I palkinto	18 000 euroa Ehdotus nro 18, nimimerkki "Laituri"
	Tekijät: Kimmo Lintula, Niko Sirola, Mikko Sumanen Pääavustaja: Stijn Colpaert Avustaja: Matias Manninen
II palkinto	13 500 euroa Ehdotus nro 41, nimimerkki "Vetoketju"
	Tekijät: Esa Kangas, arkkitehti SAFA, Johanna Vuorinen, arkkitehti SAFA
Lunastus	6 000 euroa Ehdotus nro 6, nimimerkki "Puistoin lomaan"
	Tekijät: Valtteri Heinonen, Pia Sjöroos
Lunastus	6 000 euroa Ehdotus nro 12, nimimerkki "Hakka"
	Tekijä: Kari Nykänen, arkkitehti SAFA Avustaja: Jaakko Kallio-Koski, arkkitehtiyo
Lunastus	6 000 euroa Ehdotus nro 44, nimimerkki "hygge"
	Tekijä: Antti Moisala, ark.yo Avustaja: Kimmo Ylä-Anttila, arkkitehti SAFA

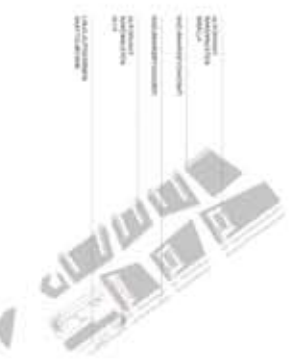
TOPOGRAPHIC / ELEVATION / HEIGHT

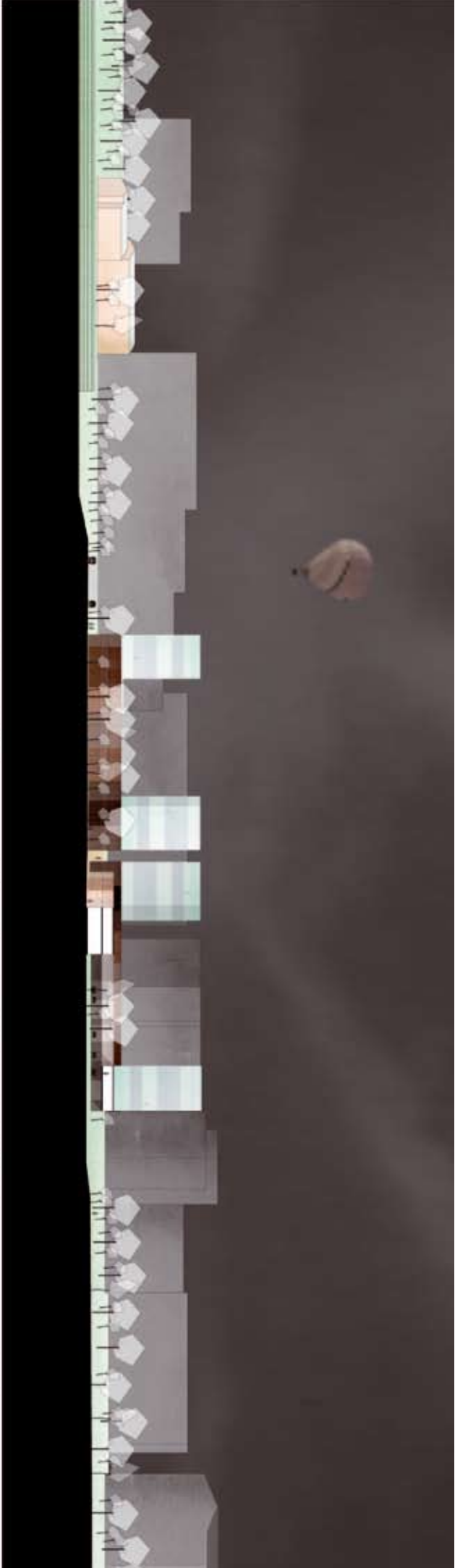
TOPOGRAPHIC / ELEVATION / HEIGHT

TOPOGRAPHIC / ELEVATION / HEIGHT

TOPOGRAPHIC / ELEVATION / HEIGHT

ARCHIT. ENKONKISTEINEN LAMINA

2010-2011

2010-2011

2010-2011

2010-2011

2010-2011

2010-2011

2010-2011

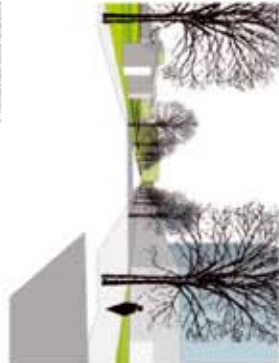
2010-2011

2010-2011

2010-2011

ARCHIT. ENKONKISTEINEN LAMINA

ARCHIT. ENKONKISTEINEN LAMINA

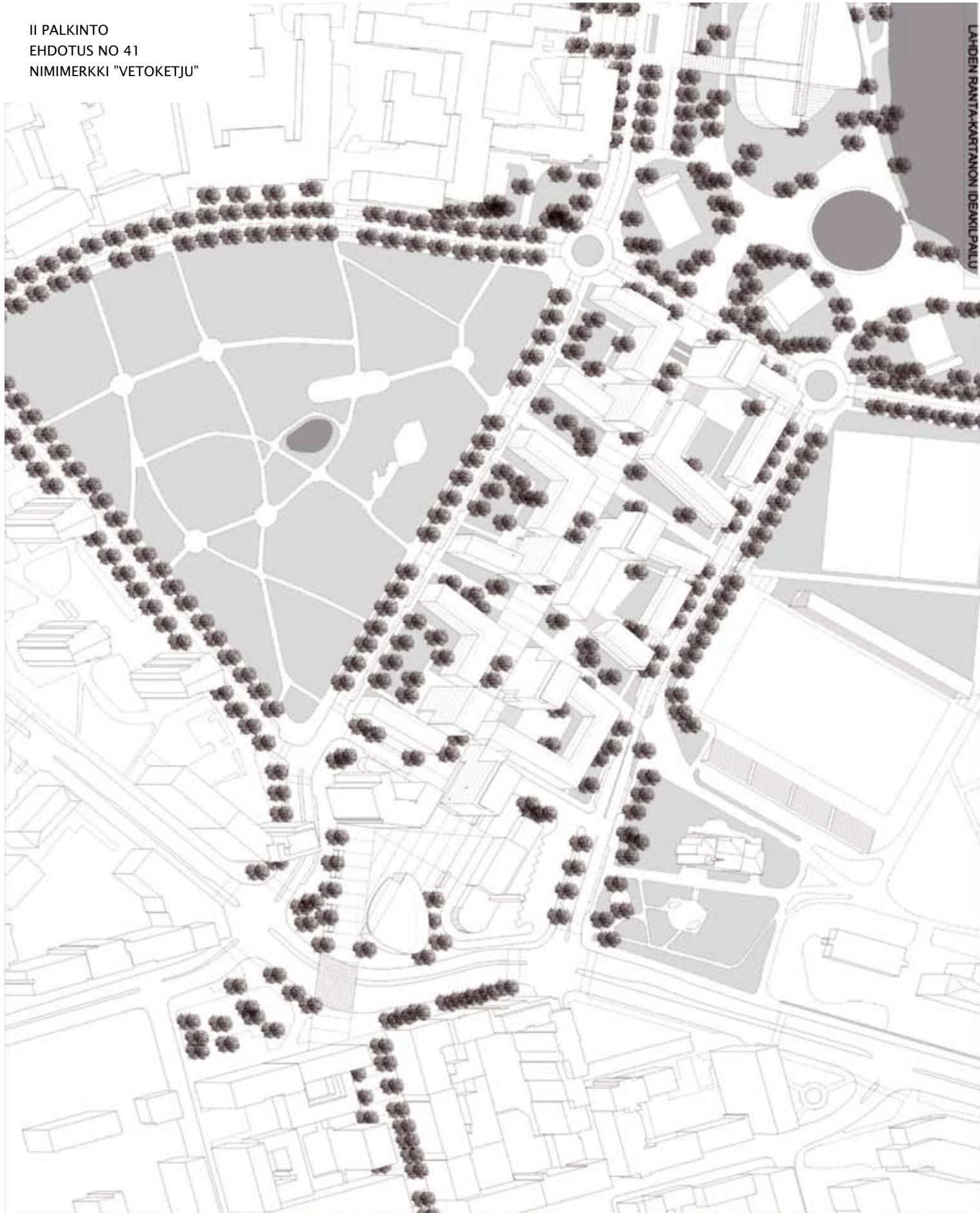
ARCHIT. ENKONKISTEINEN LAMINA

ARCHIT. ENKONKISTEINEN LAMINA

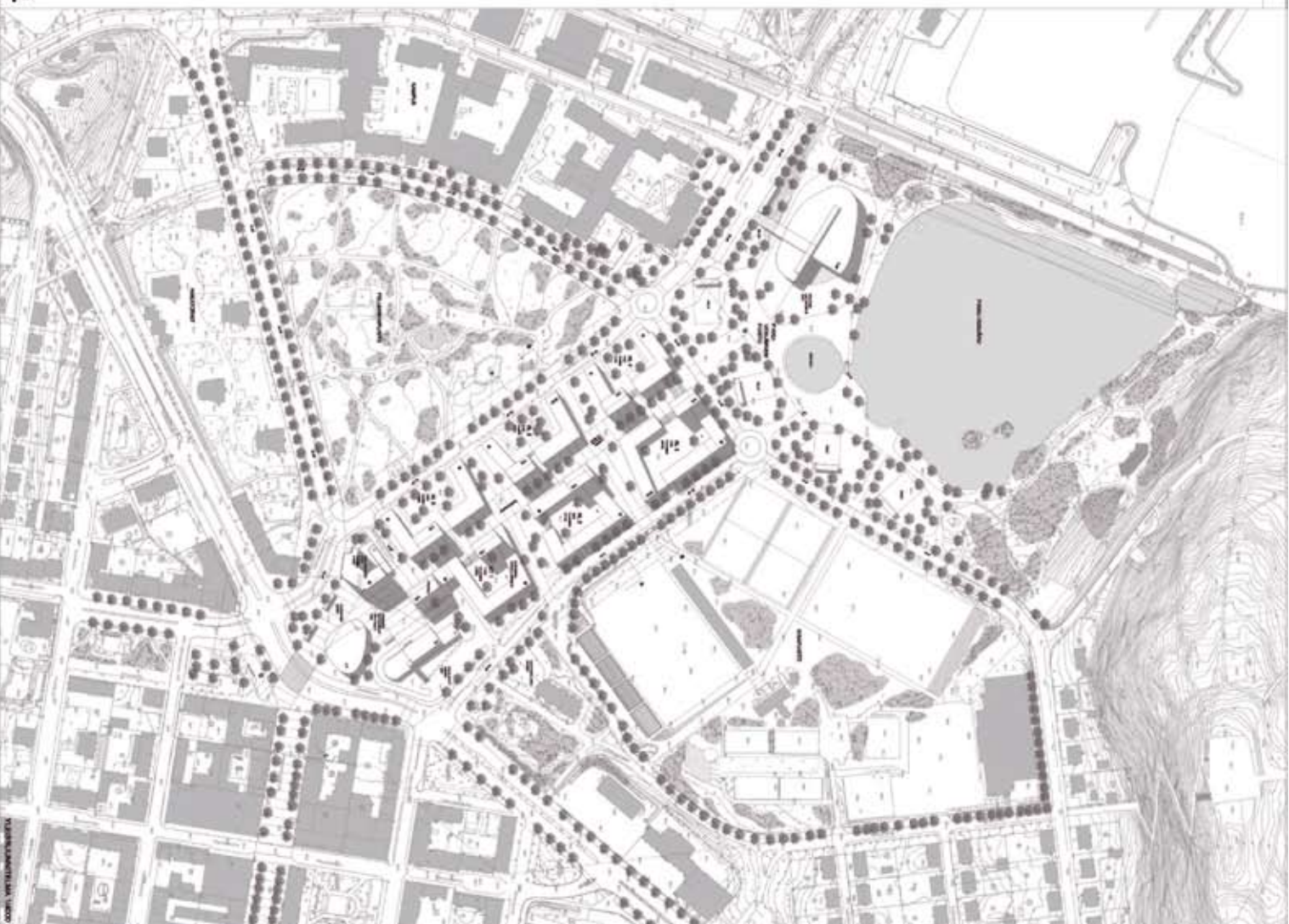
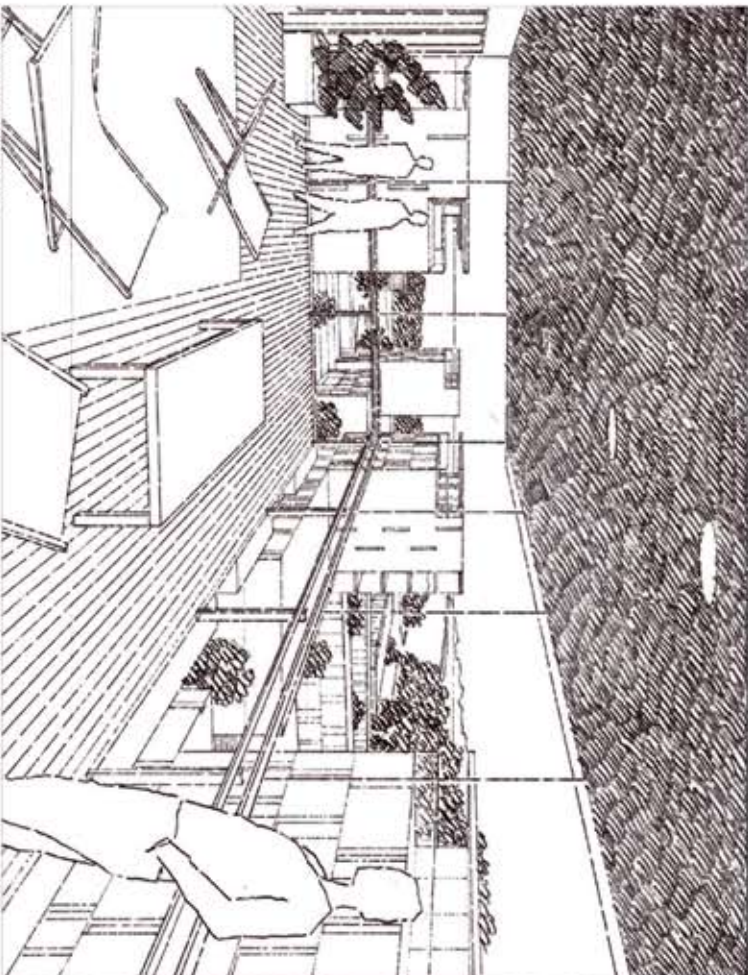
ARCHIT. ENKONKISTEINEN LAMINA

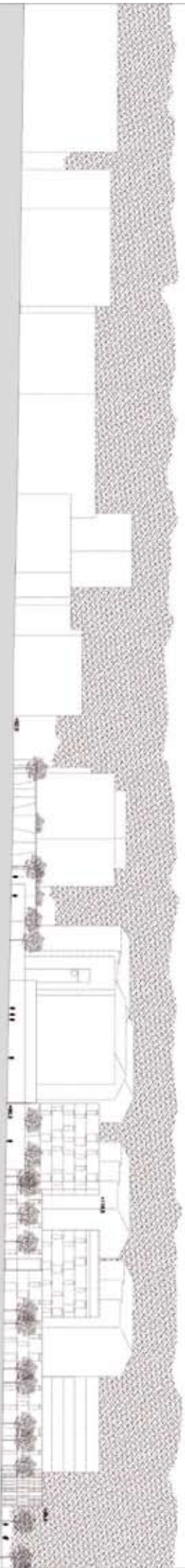
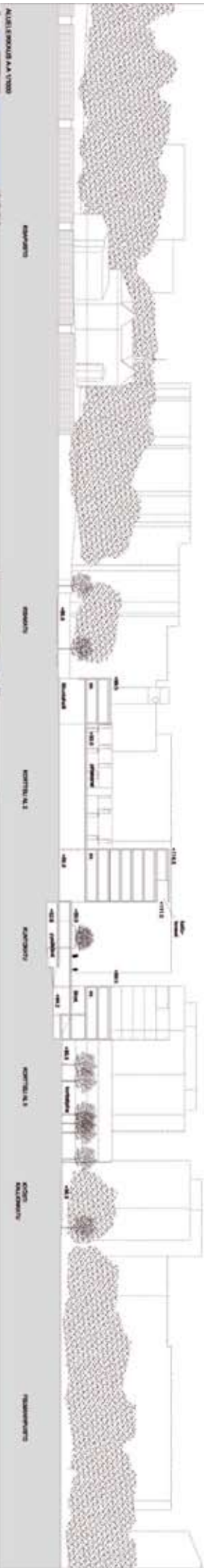

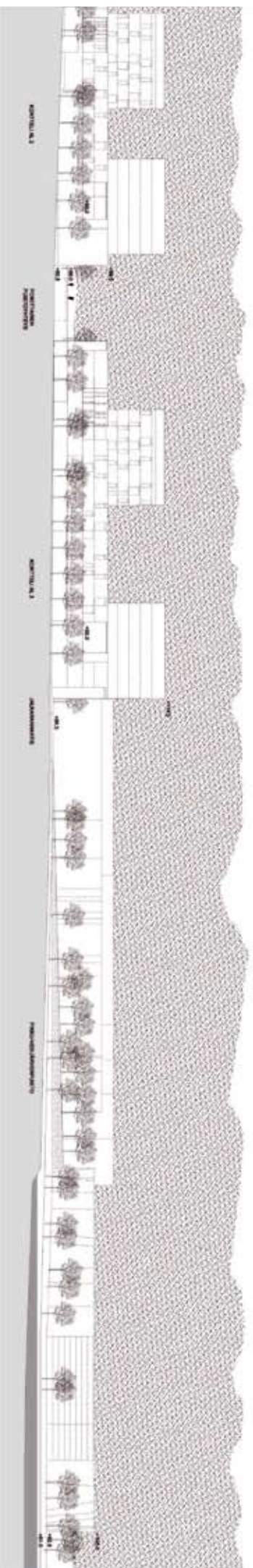
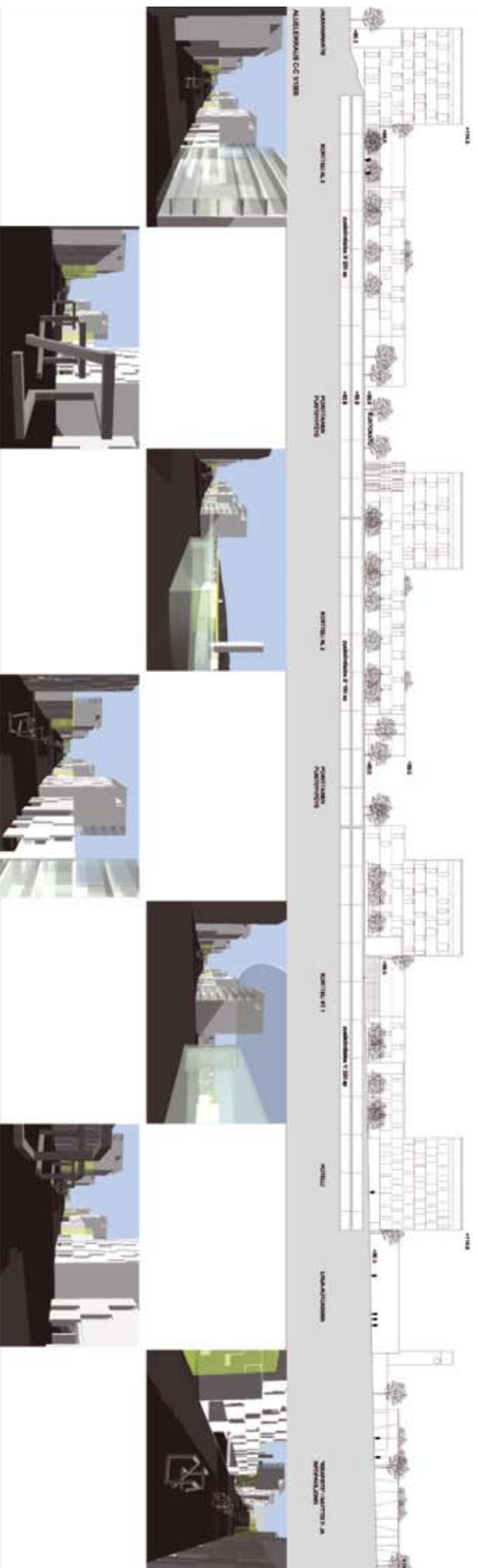
[illegible][illegible][illegible]

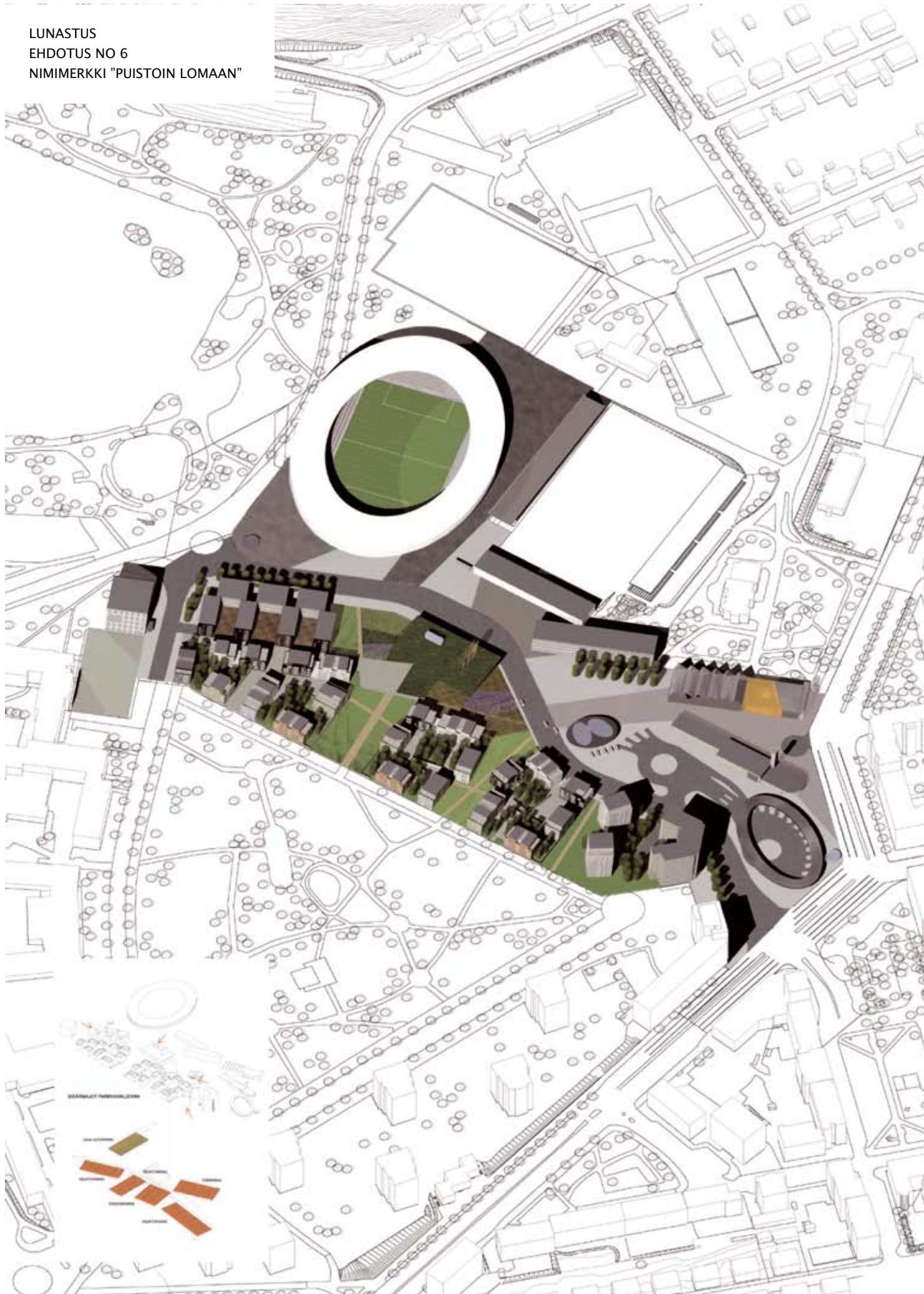
Participants began their simulation after a 10-min, 10-min, 10-min, and 10-min rest period. The first 10-min rest period was used to allow participants to become familiar with the flight deck simulation. The second 10-min rest period was used to allow participants to become familiar with the flight deck simulation. The third 10-min rest period was used to allow participants to become familiar with the flight deck simulation. The fourth 10-min rest period was used to allow participants to become familiar with the flight deck simulation.

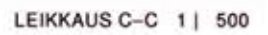
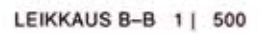
Univariate analysis		Multivariate analysis		
OR	95% CI	OR	95% CI	
Age				
< 65	1.0	1.0		
≥ 65	1.5	0.8-2.8	1.2	0.7-2.1
Sex				
Male	1.0	1.0		
Female	1.1	0.6-1.9	1.0	0.6-1.7
Marital status				
Married	1.0	1.0		
Single	1.2	0.7-2.0	1.1	0.7-1.8
Education				
High school or less	1.0	1.0		
College or more	1.1	0.6-2.0	1.0	0.6-1.7
Income				
< \$10,000	1.0	1.0		
≥ \$10,000	1.1	0.6-2.0	1.0	0.6-1.7
Insurance				
Medicaid	1.0	1.0		
Private	1.1	0.6-2.0	1.0	0.6-1.7
Health status				
Good	1.0	1.0		
Fair	1.1	0.6-2.0	1.0	0.6-1.7
Bad	1.2	0.7-2.0	1.1	0.7-1.8
Comorbidities				
None	1.0	1.0		
1	1.1	0.6-2.0	1.0	0.6-1.7
2	1.2	0.7-2.0	1.1	0.7-1.8
3	1.3	0.8-2.2	1.2	0.8-1.9
4	1.4	0.9-2.3	1.3	0.9-2.0
5	1.5	1.0-2.4	1.4	1.0-2.1
6	1.6	1.1-2.5	1.5	1.1-2.2
7	1.7	1.2-2.6	1.6	1.2-2.3
8	1.8	1.3-2.7	1.7	1.3-2.4
9	1.9	1.4-2.8	1.8	1.4-2.5
10	2.0	1.5-2.9	1.9	1.5-2.6
11	2.1	1.6-3.0	2.0	1.6-2.7
12	2.2	1.7-3.1	2.1	1.7-2.8
13	2.3	1.8-3.2	2.2	1.8-2.9
14	2.4	1.9-3.3	2.3	1.9-3.0
15	2.5	2.0-3.4	2.4	2.0-3.1
16	2.6	2.1-3.5	2.5	2.1-3.2
17	2.7	2.2-3.6	2.6	2.2-3.3
18	2.8	2.3-3.7	2.7	2.3-3.4
19	2.9	2.4-3.8	2.8	2.4-3.5
20	3.0	2.5-3.9	2.9	2.5-3.6
21	3.1	2.6-4.0	3.0	2.6-3.7
22	3.2	2.7-4.1	3.1	2.7-3.8
23	3.3	2.8-4.2	3.2	2.8-3.9
24	3.4	2.9-4.3	3.3	2.9-4.0
25	3.5	3.0-4.4	3.4	3.0-4.1
26	3.6	3.1-4.5	3.5	3.1-4.2
27	3.7	3.2-4.6	3.6	3.2-4.3
28	3.8	3.3-4.7	3.7	3.3-4.4
29	3.9	3.4-4.8	3.8	3.4-4.5
30	4.0	3.5-4.9	3.9	3.5-4.6
31	4.1	3.6-5.0	4.0	3.6-4.7
32	4.2	3.7-5.1	4.1	3.7-4.8
33	4.3	3.8-5.2	4.2	3.8-4.9
34	4.4	3.9-5.3	4.3	3.9-5.0
35	4.5	4.0-5.4	4.4	4.0-5.1
36	4.6	4.1-5.5	4.5	4.1-5.2
37	4.7	4.2-5.6	4.6	4.2-5.3
38	4.8	4.3-5.7	4.7	4.3-5.4
39	4.9	4.4-5.8	4.8	4.4-5.5
40	5.0	4.5-5.9	4.9	4.5-5.6
41	5.1	4.6-6.0	5.0	4.6-5.7
42	5.2	4.7-6.1	5.1	4.7-5.8
43	5.3	4.8-6.2	5.2	4.8-5.9
44	5.4	4.9-6.3	5.3	4.9-6.0
45	5.5	5.0-6.4	5.4	5.0-6.1
46	5.6	5.1-6.5	5.5	5.1-6.2
47	5.7	5.2-6.6	5.6	5.2-6.3
48	5.8	5.3-6.7	5.7	5.3-6.4
49	5.9	5.4-6.8	5.8	5.4-6.5
50				

[illegible]

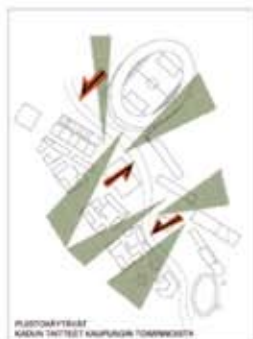
LEIKKAUS B-B 1 | 500

LEIKKAUS C-C 1 | 500

LEIKKAUS A-A 1 | 500

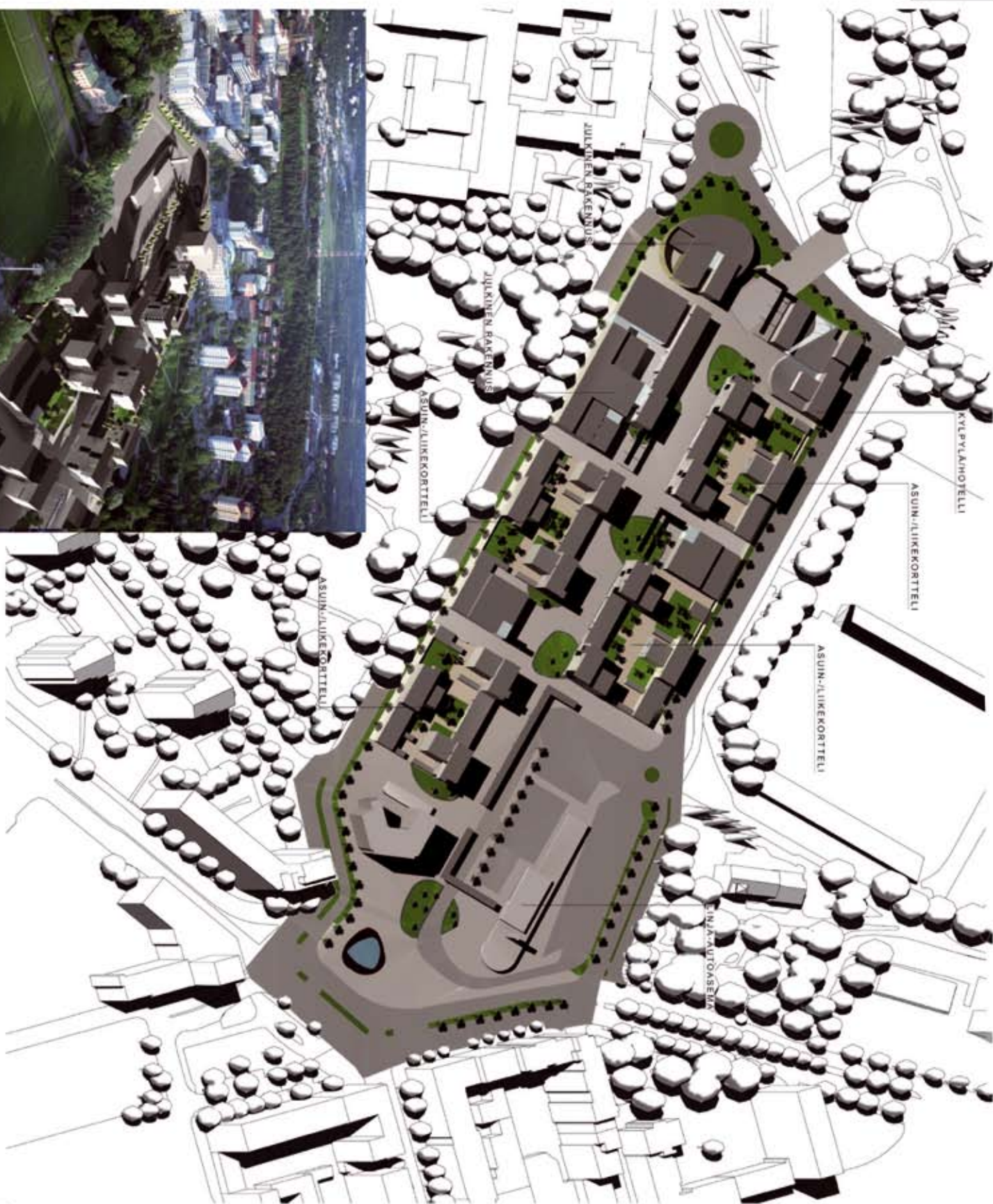

"PUUSTOIN LOMAAN"

NÄKYMÄ FELLMANINPUISTOSTA KILPAILUALUEELLE

Pyssähdet asoitetaan asunnonsisäisiin alle. Pysähdetäsi muodostaa kaupunkikuvan pieni vihreä kukkulan, josta avautuu näkymä ympäristöön: Vesiläke, keskustaan, Fellinintorin suuntaan ja Sotkapsale. Näin harjalle sekä kompostuolteen. Maanstaiteen pyssähdet vieraat tänä mynä keulatuksia äänneille (torjaksi) sekä jalkapallostaiteen vieraalle (stadion). Maaston korkeammalla kohdalla, missä kukkulan keskikohdan noin 5 metriä, on nykyiset ja mainitset korkeammalla, alle mahdollista asettaa mynän laajuuksia avoimien karnen alle. Pyssähdet näin saadot jalkapallostaiteen monitoimista kautta ja nähtämissä yleisöille ja sekä Ståhlbergin ja Paavilinnin kaduilla.

JULKISET TILAT - 14 000 m²
 TAIDEMUSEO - 2 800 m²
 YLIOPISTOKESKUKSEN LAAJENNUS - 5800 m²
 MONITOIMISALI - 2300 m²
 JALKAPALLOSTADIONIN TONTTIALA - 16 800 m²
 LINJA-AUTOTERMINAALIN LAAJENNUS - 800 m²

王明賢先生

© 2001 Blackwell Science Ltd

[illegible]

Continued

Uppå ett sådant sätt förändrades betoningen, och flyttas till exempel från "att förstå sig på andra språk" till "att förstå sig på svenska". Detta innebär att språket som används i undervisningen inte längre är ett verktyg, i sig självt, för att förstå sig på andra språk, utan ett verktyg för att förstå sig på svenska. Detta innebär att språket som används i undervisningen inte längre är ett verktyg, i sig självt, för att förstå sig på andra språk, utan ett verktyg för att förstå sig på svenska.

INSTITUTIONAL

[illegible]

LIFE: THE JOURNALS OF JAMES HENRY

[illegible][illegible]

AKSONOMETRIA 1:1

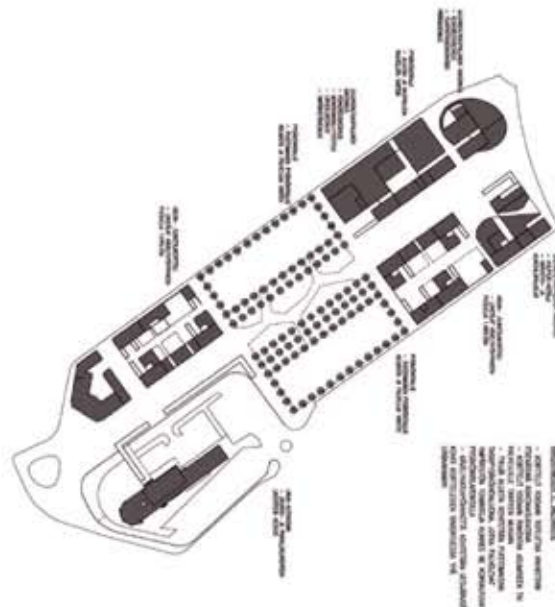
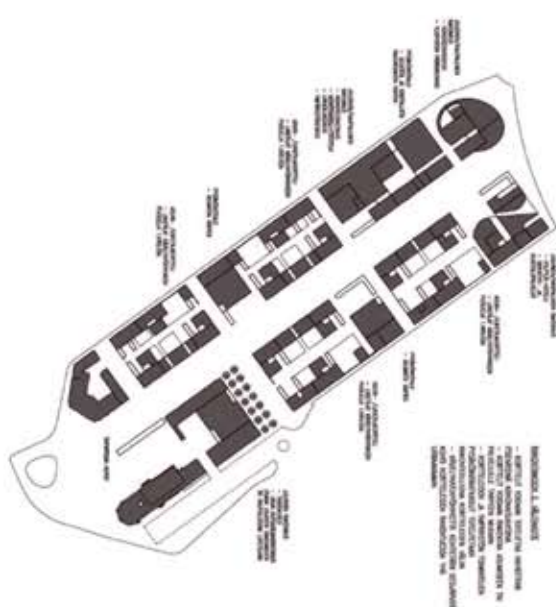
Lahden Ranta-Kartanon alue

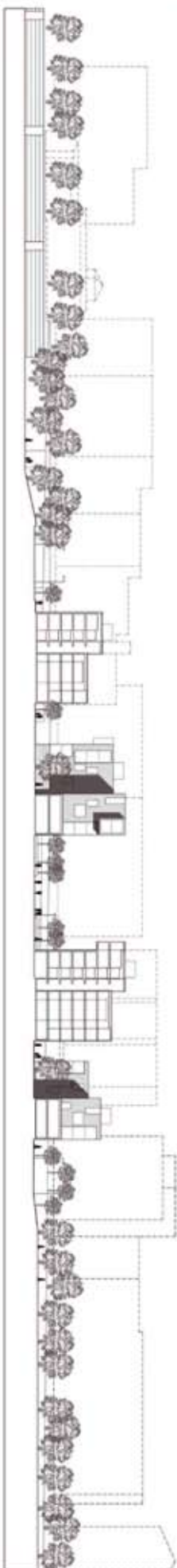
HAKKA

2

YLEISSUUNNITELMA 1:2000

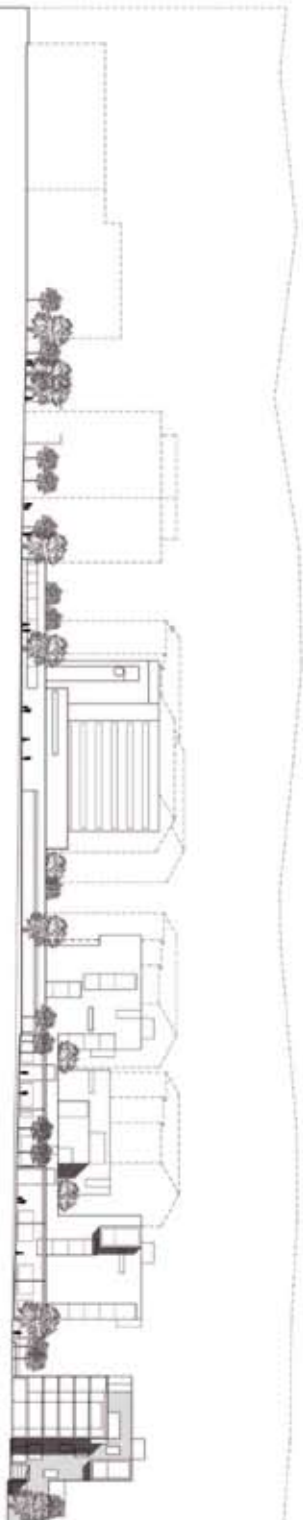

LEIKKAUS B-B 1:500

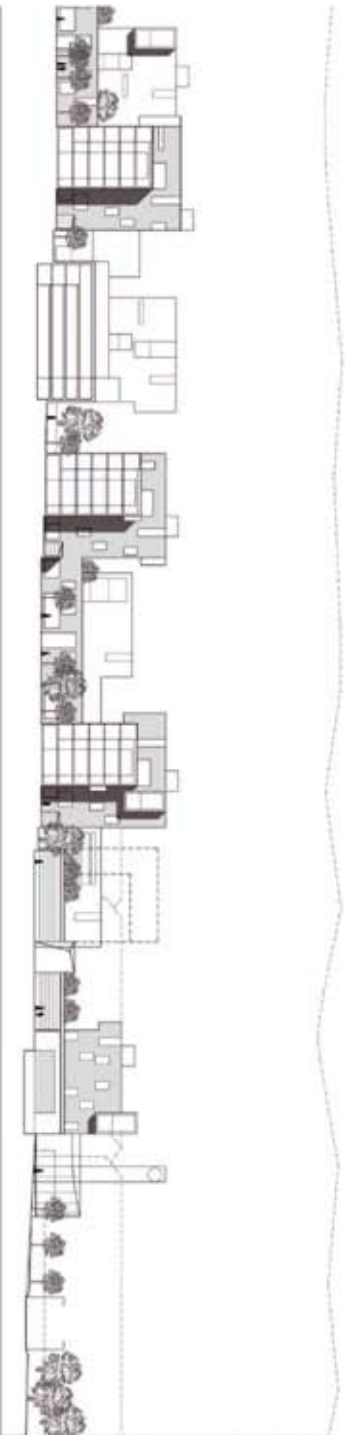
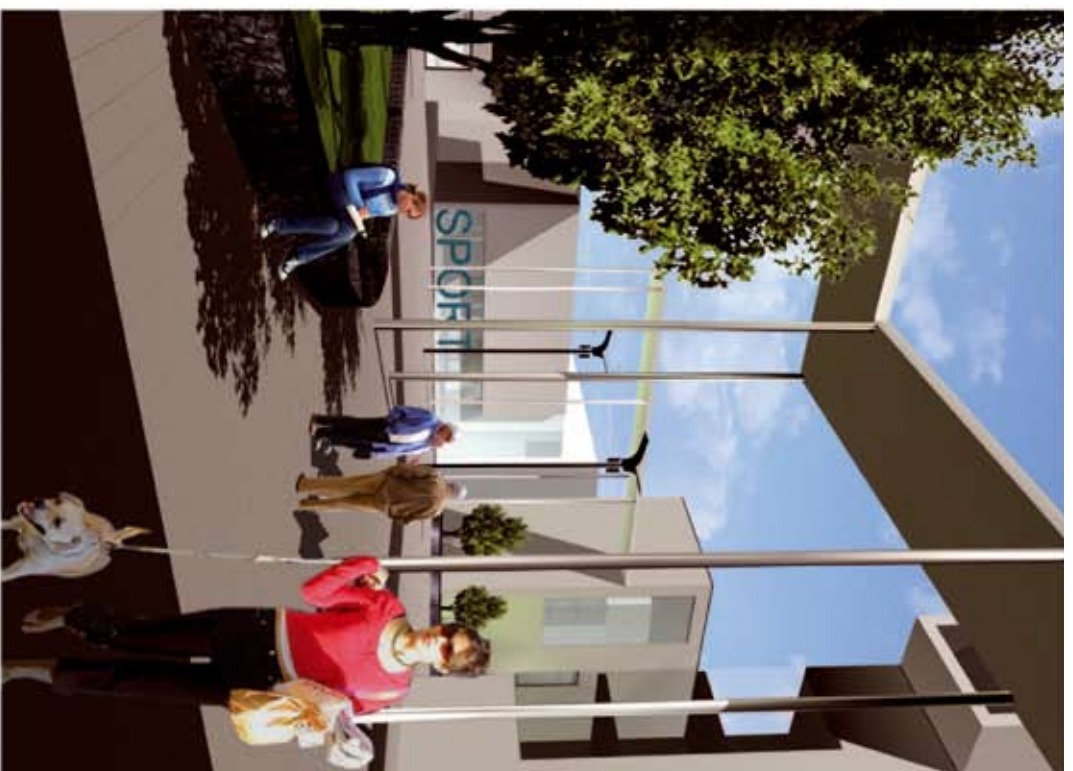
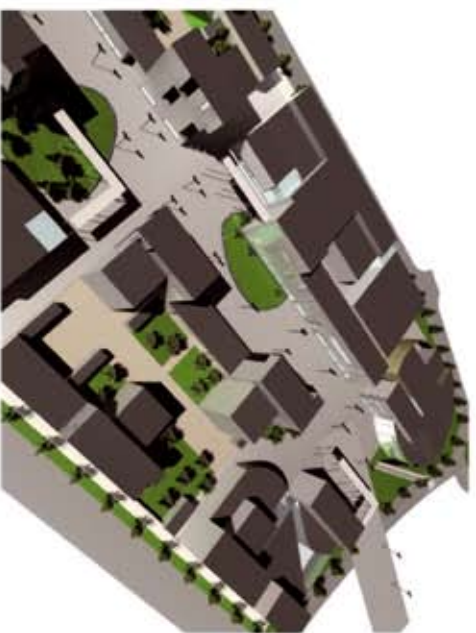
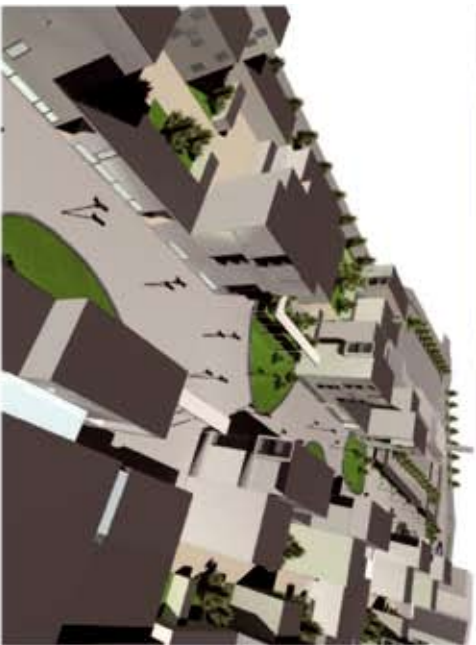

NAKYMÄ JALKARANNANRAITILTA

NAKYMÄ PIKKU-VESIJÄRVEN PUISTOSTA

LEIKKAUS A-A 1:500

Ennen kuin kartsanin leikkaukseen, lääkärimme suoritti jalkatietäytteen läpikäynnin uudestaan. Kutsuimme ja Viikiläisen viikkien ikätyöikätyötyö on samoin kinnit tilla-aiotsemaan. Uudessa jalkatietäyttyäidäsi moodoista kauptunkukissa ja alkavien taita jalka alavien kauptunkukissa, jotta varmistat jalkaasi tilla-aiotsemaan, tilla- ja ranteetologia kuin myös uusi lääketiete.

Käytöksen perustana pidettiin pääasiassa onnuttujen läpilyöntiä. Parhaan ja kipeä-solunomaisen aivot, joka toimi pääasiassa Aivastamiseksi. Aivot on tuden käynnin suunnassa selkeästi nähty. Perustanhan kutsuuta hoitoa, tai toimittamista sekä kokeutunutta matemaattista toimittamista kutsuuta. Hoitoa lähtien, kuten myös käynnistämistä nauttimaan matemaattista, vii voinut käynnistämistä selkeästi matilla. Käytöksenä:

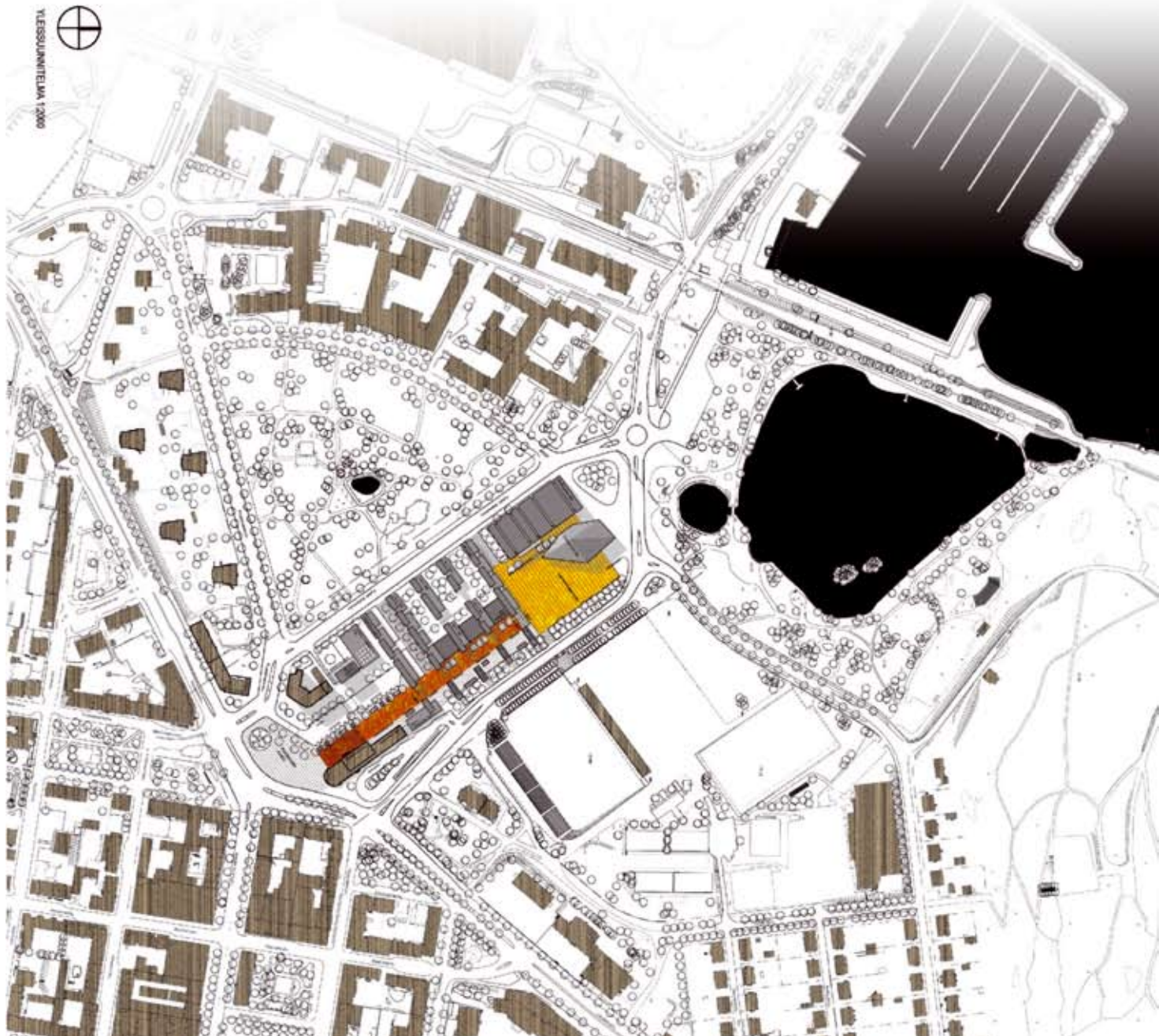
Veisäläreen rantaan muodostuu Kasiputsoon yhdistyvä viirfyssi laiturinäkymä, jota puolestaan rajaavat urheilukenttä, kaupunkin laudemuseo.

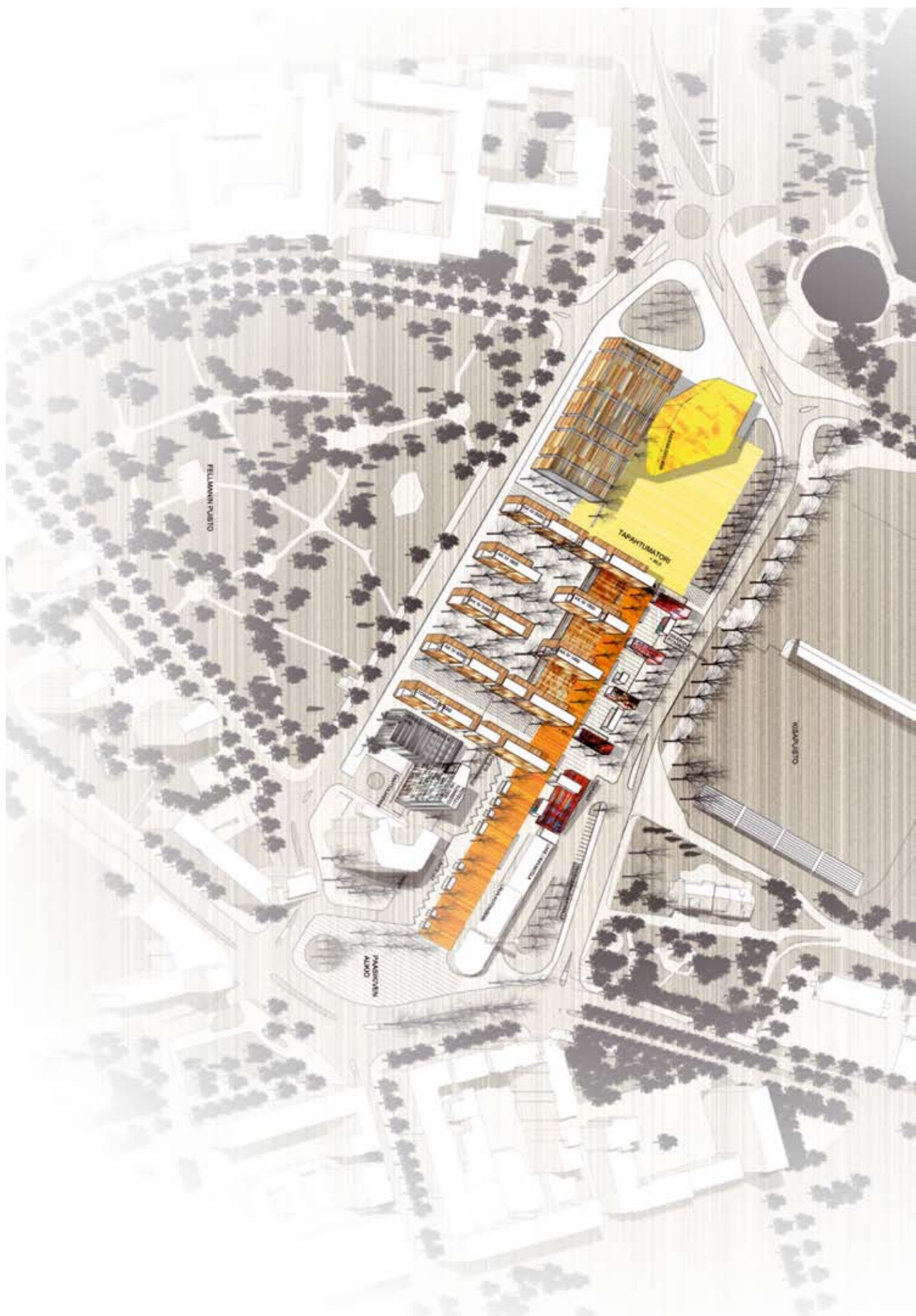
Rakastuksen mahdollistuttu, yhtymähuonien asuinolosuhteiden korjaaminen, koulujen, kirjastojen, kirkkojen, nuorisoseuran, kirkon ja kirkonkylän puolesta toimien aloittaminen. Tällä tavalla on mahdollistettu koulun, kirjaston, kirkon ja kirkonkylän puolesta toimien aloittamisen. Tällä tavalla on mahdollistettu koulun, kirjaston, kirkon ja kirkonkylän puolesta toimien aloittamisen.

[illegible]

Kerosolamberti:

AK 16400
Hedell / Kariakallan 8700
Tomistallan 4000
Umebuktan 4000
Taidemus 4000
Lilja- ja ruusutaljan 4500

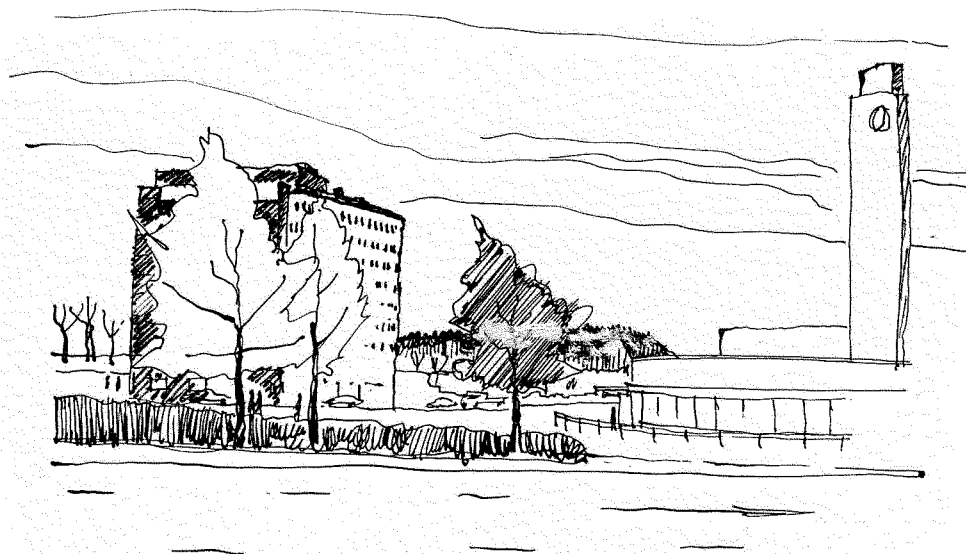

PINOTT/ASLEKXAS 1500

LAHDEN KAUPUNKI

Tekninen ja ympäristötoimiala
Maankäyttö
Vesijärvenkatu 11
15140 LAHTI

www.lahti.fi/kaavakilpailu
rantakartano@lahti.fi

SUOMEN ARKKITEHTILIITTO

Runeberginkatu 5
00100 HELSINKI

www.safa.fi
kilpailut@safa.fi

